

**T.C.
MERSİN ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR ANABİLİM DALI**

**YEREL YÖNETİMLERİN YAPTIRDIĞI SPOR
PARKLARIYLA İLGİLİ SORUNLAR VE
ÇÖZÜM ÖNERİLERİ
(MERSİN ÖRNEĞİ)**

YÜKSEK LİSANS TEZİ

CANSIN KÜLEKÇİ TATLI

MERSİN, 2013

T.C.
MERSİN ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR ANABİLİM DALI

YEREL YÖNETİMLERİN YAPTIRDIĞI SPOR
PARKLARIYLA İLGİLİ SORUNLAR VE
ÇÖZÜM ÖNERİLERİ
(MERSİN ÖRNEĞİ)

YÜKSEK LİSANS TEZİ

CANSIN KÜLEKÇİ TATLI

DANIŞMAN
Prof.Dr. MEHMET GÜNDOĞDU

MERSİN, 2013

KABUL VE ONAY

Eğitim Bilimleri Enstitüsü M¼d¼rl¼đ¼'ne,

Bu alışma j¼rimiz tarafından Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalında

Y¼KSEK LİSANS TEZİ olarak kabul edilmiştir.

Başkan

Prof. Dr. Murat ÖZEREN

¼ye

Prof.Dr. Mehmet G¼ndođdu

(Danışman)

¼ye

Yrd.Doç.Dr. Fatma Çepikkurt

¼ye

Yrd.Doç. Dr. Mehmet şahin

¼ye

Yrd.Doç.Dr. Ayhan Taner Erdoğan

Onay

Yukarıdaki imzaların, adı geçen ¼retim ¼yelerine ait olduğunu onaylarım.

TEŞEKKÜR

Yerel Yönetimlerin Yaptırdığı Spor Parklarıyla İlgili Sorunlar ve Çözüm Önerileri (Mersin Örneği) adlı çalışmama tekrar başladığımda danışmanlığımlı kabul edip tezimi yeniden düzenlerken katkılarını esirgemeyen saygı değer hocam Sayın Prof.Dr. Mehmet GÜNDOĞDU'ya teşekkürlerimi sunarım.

Lisans ve Yüksek lisans dönemimde gülen yüzü ve duruşu hiç değişmeyen ilk danışmanım saygı değer hocam Yrd.Doc.Dr. Mehmet ŐAHİN e, kendisi burada olmasa da yardımlarını hep yanımda hissettirdiği için sonsuz teşekkür ve Őükranlarımı sunarım.

Yine, tezimin oluşması ve düzenlenmesi aşamasında yardımlarını esirgemeyen sevgili arkadaşım Fatma SOYSÜREN YAŐAR'a teşekkürlerimi sunarım. Son olarakta; çalışmam esnasında zamanını çaldığım kızım ve eşime sabırları için çok teşekkür ederim.

ÖZET

YEREL YÖNETİMLERİN YAPTIRDIĞI SPOR PARKLARIYLA İLGİLİ SORUNLAR VE ÇÖZÜM ÖNERİLERİ MERSİN ÖRNEĞİ

Cansın TATLI

Yüksek Lisans Tezi

Eğitim Bilimleri Enstitüsü

Prof.Dr. Mehmet GÜNDOĞDU(Danışman)

Haziran 2013

83 sayfa

Bu araştırmanın amacı, yerel yönetimlerin yaptırdığı, içerisinde egzersiz aletleri bulunan spor parkları ile ilgili sorunları araştırmak ve çözüm önerilerinde bulunmaktır. Bireylerin spor parklarındaki egzersiz aletlerinin kullanımı ile ilgili bilgi düzeyleri, bu alanlar hakkında ki düşünceleri aynı zamanda bu alanların halk sağlığına etkilerinin olumlu ya da olumsuz sonuçları anket soruları ile belirlenmeye çalışılmıştır. Araştırmanın evrenini Mersin ilinde yerel yönetimler tarafından halkın hizmetine sunulmuş spor parklarına egzersiz yapmaya gelen kişiler oluşturmaktadır. Veri toplama aracı olarak geliştirilen ankete 90'ı kadın (% 54,2) , 76'sı erkek (%45;8) olmak üzere toplam 166 kişi gönüllü olarak

katılmıştır. Ankette 6 sı demografik bilgi (yaş, meslek durumu, aylık gelir, eğitim durumu, medeni hal ve cinsiyet) ve 22 si kapalı uçlu olmak üzere toplam 28 soru bulunmaktadır. Bu sorular, “Evet, Hayır”, “Evet, Hayır, Bazen ”, “Hiç Bilmiyorum, Biraz Biliyorum, İyi Biliyorum,” şeklindedir. Araştırmada elde edilen verilerin çözümlenmesinde frekans dağılımı ve gruplar arasında anlamlı/anlamsız fark olup olmadığını anlamak için “X²” testinden yararlanılmıştır

Egzersiz alanlarına gelenlerin spor parklarından yararlanma durumları ve spor parkları hakkındaki düşünceleri, soruların içeriğini oluşturmaktadır. Katılımcılardan alınan cevaplar incelemeye alındığında, yerel yönetimlerin bu şekilde sundukları spor parklarının amacına hizmet etmediğini savunanlar ve bu konuda kararsız olanlar çoğunlukta (%78,9) çıkmıştır. Yine katılanların tamamına yakını (%95,8) bir spor uzmanı gözetiminde çalışmadıklarını belirterek, uzman gözetiminde egzersiz yapmanın daha doğru olduğunu (%91,6) savunmuşlardır. Araştırmaya katılanlar spor parklarındaki aletleri kullanmaya başladıktan sonra kısmen çeşitli kas ve iskelet sistemi rahatsızlığı yaşadıklarını (%56) belirtmişlerdir. Katılımcılar, spor parklarında “çocukların kullanması sakıncalıdır” uyarısı olmasına rağmen, çocukları egzersiz aletlerini kullanırken gördüklerini (%67) belirtmiştir.

Anahtar kelimeler: Yerel Yönetim, Spor, Sağlık, Spor Parkları

ABSTRACT

THE PROBLEMS CAUSED BY THE SPORTS PARKS BUILT BY THE LOCAL GOVERNMENT AND THE SUGGESTED SOLUTION TO THEM -MERSIN EXAMPLE-

Cansın TATLI

Master's Thesis

Institute of Educational Sciences

Mehmet GUNDOĞDU, PhD (Supervisor)

June 2013

83 pages

The purpose of this research is to find out the effects of the sport parks with the work out equipments in them that was built by the local government, on healthy living. How the individuals use the exercise equipments in the sport parks, their opinions about those parks, also the positive or negative effects of those parks to the public health is researched.

The research is based on the individuals who come to exercise in the sport parks built by the local authorities linked to the Greater Municipality of Mersin. A total of 166 volunteers of which, 90 females (54.2%) and 76 males (45.8%) have participated in the survey which was developed to collect data. There are a total of 28 questions in the survey 6 of which related to demographic info (age, occupation, monthly income, educational level, marital status and gender) and 22 of which are general

questions. Those questionnaires are in the forms of “yes, no, sometimes”, “I don’t know at all, I know little bit, I know it very well”. The “X²” test has been utilized in the evaluation process of the data based on frequency distribution and valid or invalid variances between the groups.

The contents of the questionnaire are how individuals benefit from those sport parks and their opinions about those areas. When the survey results were evaluated, it was found out the majority of the people thought that the sport parks developed by the local government in those forms have not served its purpose(78,9%). Also most of the participants mentioned that their exercise was not supervised by a sports trainer (95,8%) and suggested that it would be better to do exercise in those parks under guidance from a trainer (91,6%). The survey participants indicated that they experienced various muscle and bone pains after they started using the equipments in the sport parks (56%). They also stated that they noticed the usage of those sport equipments by the children (67%) despite the warning signs of “the usage of equipments by children is risky”.

Keywords: Local Government, Sport, Health, Sport Parks

İÇİNDEKİLER

KABUL VE ONAY.....	i
TEŞEKKÜR.....	ii
ÖZET.....	iii
ABSTRACT.....	vi
İÇİNDEKİLER.....	vii
TABLolar DİZİNİ.....	ix
SİMGELER VE KISALTMALAR DİZİNİ.....	xiv
BÖLÜM I.....	1
GİRİŞ.....	1
1.1. Problem.....	6
1.2. Amaç.....	6
1.3. Önem.....	7
1.4. Sayıtlar.....	7
1.5. Sınırlılıklar.....	8
1.6. Tanımlar.....	8
1.6.1. Sporun Tanımı.....	8
1.6.2. Sağlığın Tanımı.....	9
1.6.2.1. Sağlıklı Yaşam Nedir?.....	9
1.6.2.2. Spor Sağlık İlişkisi.....	10
1.6.2.3. Sporun Sağlıklı Yaşam Üzerine Etkileri.....	11

1.6.3. Yerel Yönetim.....	13
1.6.4. Yerel Yönetimler ve Spor.....	14
1.6.4.1. Belediye Kanunu'nda Sporla İlgili Görevler.....	20
1.6.4.2. İl Özel İdare Kanunu'nda Sporla İlgili Görevler.....	20
1.6.4.3. Büyükşehir Belediyesi Kanunu'nda Sporla ilgili Görevler.....	21
1.6.5. Basında Spor Parkları İle İlgili Haberler.....	22
1.6.6. Gelişmiş Ülkelerde Belediye ve Spor İlişkileri.....	26
BÖLÜM II.....	30
YÖNTEM.....	30
2.1. Araştırmanın Modeli.....	30
2.2. Evren ve Örneklem / Araştırma Grubu.....	30
2.3. Veri Toplama Araç ve/veya Teknikleri.....	31
2.4. Veri Toplama İşlemi	31
2.5. Verilerin Analizi.....	31
BÖLÜM III.....	32
BULGULAR.....	32
BÖLÜM IV.....	61
TARTIŞMA VE YORUM.....	61
KAYNAKÇA.....	72
EKLER.....	77
EK 1.....	77
ÖZGEÇMİŞ.....	83

TABLolar DİZİNİ

Tablo 1. Katılımcılara ait demografik değişkenlerin yüzdelik dağılımları.....	32
Tablo 2. Katılımcıların spor parklarını kullanım amaçlarının yüzdelik dağılımları.....	33
Tablo 3. Katılımcıların spor parklarını tercih etme nedenlerinin yüzdelik dağılımları	34
Tablo 4. Katılımcıların spor parklarındaki çalışmalar sonrasında kendilerini nasıl hissettirdiklerinin yüzdelik dağılımları.....	34
Tablo 5. Katılımcıların haftalık spor yaptıkları gün sayısının yüzdelik dağılımları.....	35
Tablo.6. Katılımcıların “çalışmalarınızı haftanın aynı gün ve saatlerinde mi yapıyorsunuz” sorusuna verdiklerine yanıtların yüzdelik dağılımları.....	35
Tablo.7. Katılımcıların “parklardaki spor aletlerinde spor yapmaya başlamadan önce bir sağlık kontrolünden geçtiniz mi” sorusuna verdiklerine yanıtların yüzdelik dağılımları.....	35
Tablo.8. Katılımcıların “spor aletleri ile spor yapmadan önce herhangi bir iskelet sistemi (bel-boyun-eklem) rahatsızlığı yaşıyor muydunuz” sorusuna verdiklerine yanıtların yüzdelik dağılımları.....	3.6
Tablo.9. Katılımcıların “spor aletleri ile spor yapmadan önce herhangi bir iskelet sistemi (bel-boyun-eklem) rahatsızlığı yaşıyor muydunuz” sorusuna verdiklerine yanıtların yüzdelik dağılımları.....	36

Tablo.10. Katılımcıların “spor parklarında spor uzmanı gözetiminde çalışmanın doğru olduğu düşüncesine katılıyor musunuz” sorusuna verdiklerine yanıtların yüzdelerik dağılımları.....	36
Tablo.11. Katılımcıların “çalışmanın başında ısınma hareketleri yapıyor musunuz” sorusuna verdiklerine yanıtların yüzdelerik dağılımları.....	37
Tablo.12. Katılımcıların “spor aletlerinin üzerinde kullanım şekli ve hareket tekrar sayısı yazılı olarak belirtilmiş midir” sorusuna verdiklerine yanıtların yüzdelerik dağılımları	37
Tablo.13. Katılımcıların “spor parklarındaki spor aletlerinin hangi kas gruplarını çalıştırdığını biliyor musunuz” sorusuna verdiklerine yanıtların yüzdelerik dağılımları.....	37
Tablo.14. Katılımcıların “bu spor aletleriyle spor yapmaya başladığınızdan bu yana herhangi bir sağlık sorunu yaşadınız mı” sorusuna verdiklerine yanıtların yüzdelerik dağılımları.....	38
Tablo.15. Katılımcıların “spor parklarında spor yaparken uygun bir eşofman ve spor ayakkabısı kullanıyor musunuz” sorusuna verdiklerine yanıtların yüzdelerik dağılımları.....	38
Tablo.16. Katılımcıların “spor parklarında spor yaparken spor kıyafeti dışında kıyafetlerle spor yapan insanlar gördünüz mü” sorusuna verdiklerine yanıtların yüzdelerik dağılımları.....	38
Tablo.17. Katılımcıların “ilkokul dönemi ve bu dönem yaş grubunun altındaki çocukların spor parklarında spor yapmalarının sakıncalı olduğu yazılı olarak belirtildiği halde spor aletlerini kullandıklarını gördünüz mü” sorusuna verdiklerine yanıtların yüzdelerik dağılımları.....	39

Tablo.18. Katılımcıların “günün belli saatlerinde kalabalık gruplardan dolayı spor aletlerinin kullanımında sorun yaşadınız mı” ? sorusuna verdikleri yanıtların yüzdeler dağılımları.....	39
Tablo.19. Katılımcıların “spor parklarındaki dinlenme ve bekleme yerlerinin sayısının yeterli olduğunu düşünüyor musunuz” sorusuna verdiklerine yanıtların yüzdeler dağılımları.....	39
Tablo.20. Katılımcıların “spor parklarının yakınlarında olası sağlık sorunlarına müdahale edebilecek sağlık ocağı, ambulans veya doktor bulunuyor mu” sorusuna verdiklerine yanıtların yüzdeler dağılımları.....	40
Tablo.21. Katılımcıların “spor parklarındaki spor aletlerinin sayısının yeterli olduğuna inanıyor musunuz” sorusuna verdikleri yanıtların yüzdeler dağılımları.....	40
Tablo.22. Katılımcıların “yerel yönetimlerin halkın spor yapmasına yönelik yaptırdığı spor parklarının amacına hizmet ettiğine inanıyor musunuz” sorusuna verdikleri yanıtların yüzdeler dağılımları	40
Tablo.23. Katılımcıların cinsiyetlerine göre spor parklarını kullanım amaçlarının karşılaştırılması.....	41
Tablo.24. Katılımcıların cinsiyetlerine göre spor parklarını tercih etme nedenlerinin karşılaştırılması.....	42
Tablo.25. Katılımcıların yaş gruplarına göre spor parklarındaki çalışmalar sonrasında kendilerini nasıl hissettirdiklerinin karşılaştırılması.....	43
Tablo.26. Katılımcıların yaş gruplarına göre haftalık spor yaptıkları gün sayısının karşılaştırılması.....	44
Tablo.27. Katılımcıların “spor parklarındaki dinlenme ve bekleme yerlerinin sayısının yeterli olduğunu düşünüyor musunuz”	

sorusuna verdikleri yanıtların yaş gruplarına göre karşılaştırılması.....	45
Tablo.28. Katılımcıların gelir düzeylerine göre spor parklarını tercih etme nedenlerinin karşılaştırılması.....	46
Tablo.29. Katılımcıların “çalışmanın başında ısınma hareketleri yapıyor musunuz” sorusuna verdikleri yanıtların eğitim durumlarına göre karşılaştırılması.....	47
Tablo.30. Katılımcıların “spor parklarında spor yaparken uygun bir eşofman ve spor ayakkabısı kullanıyor musunuz” sorusuna verdikleri yanıtların eğitim durumlarına göre karşılaştırılması.....	48
Tablo.31. Katılımcıların “yerel yönetimlerin halkın spor yapmasına yönelik yaptırdığı spor parklarının amacına hizmet ettiğine inanıyor musunuz” sorusuna verdikleri yanıtların eğitim durumlarına göre karşılaştırılması.....	49
Tablo.32. Katılımcıların “spor parklarındaki spor aletlerinin hangi kas gruplarını çalıştırdığını biliyor musunuz” sorusuna verdikleri yanıtların eğitim durumlarına göre karşılaştırılması.....	50
Tablo.33. Katılımcıların “yerel yönetimlerin halkın spor yapmasına yönelik yaptırdığı spor parklarının amacına hizmet ettiğine inanıyor musunuz” sorusuna verdikleri yanıtların yaş gruplarına göre karşılaştırılması.....	51
Tablo.34. Katılımcıların “bu spor aletleriyle spor yapmaya başladığınızdan bu yana herhangi bir sağlık sorunu yaşadınız mı” sorusuna verdikleri yanıtların yaş gruplarına göre karşılaştırılması.....	52
Tablo.35. Katılımcıların “spor parklarında spor uzmanı gözetiminde çalışmanın doğru olduğu düşüncesine katılıyor musunuz” sorusuna verdikleri yanıtların yaş gruplarına göre karşılaştırılması.....	53

Tablo.36. Katılımcıların “spor aletleri ile spor yapmadan önce herhangi bir iskelet sistemi (bel-boyun-eklem) rahatsızlığı yaşıyor muydunuz” sorusuna verdikleri yanıtların yaş gruplarına göre karşılaştırılması.....	54
Tablo.37. Katılımcıların “spor parklarında spor yaparken uygun bir eşofman ve spor ayakkabısı kullanıyor musunuz” sorusuna verdikleri yanıtların gelir düzeylerine göre karşılaştırılması.....	55
Tablo.38. Katılımcıların yaş gruplarına göre spor parklarını tercih etme nedenlerinin karşılaştırılması	56
Tablo.39. Katılımcıların cinsiyetlerine göre spor parklarını tercih etme nedenlerinin karşılaştırılması.....	57
Tablo.40. Katılımcıların “parklardaki spor aletlerinde spor yapmaya başlamadan önce bir sağlık kontrolünden geçtiniz mi” sorusuna verdikleri yanıtların cinsiyetlerine göre karşılaştırılması.....	58
Tablo.41. Katılımcıların “spor parklarındaki spor aletlerinin hangi kas gruplarını çalıştırdığını biliyor musunuz” sorusuna verdikleri yanıtların cinsiyetlerine göre karşılaştırılması.....	58
Tablo.42. Katılımcıların “yerel yönetimlerin halkın spor yapmasına yönelik yaptırdığı spor parklarının amacına hizmet ettiğine inaniyor musunuz” sorusuna verdikleri yanıtların cinsiyetlerine göre karşılaştırılması.....	59

SİMGELER VE KISALTMALAR DİZİNİ

UNESCO: Birleşmiş Milletler Eğitim, Bilim ve Kültür Kurumu

DTP: Devlet Planlama Teşkilatı

WELLNESS: Sağlıklı Yaşam

SPSS: Sosyal Bilimler İçin İstatistik Paketi

BÖLÜM I

GİRİŞ

Gelişen ve değişen dünyada birey günlük yaşamın birtakım stres kaynaklarıyla mücadele eder hale gelmiştir. Bu mücadelenin içerisinde bireylerin boş zamanlarını gerek dinlenerek, gerek eğlenerek gerekse birtakım yararlar elde ederek geçirmesi önemli sorunlardan biri olarak karşımıza çıkmaktadır. Buna paralel olarak gelişen toplumda, halkın doğal hakkı olan hareket olgusunu yeniden özgürce yapabilmesi için gereksinim artmıştır. Kentleşme ve sanayileşme sonucunda değişen toplumsal yapı, toplumdaki geleneksel rol ve işlevleri de değişime zorlamakta, açığa çıkan uzmanlaşma ve iş bölümü toplum yaşamına yeni toplumsal örgütlerin girmesini gerektirmektedir (Kılbaş,1994).

Boş zaman kavramına ilişkin akademik bir tartışma söz konusu olmakla birlikte, genel olarak kavram “bireyin hem kendisi, hem de başkaları için bütün zorunluluklardan ya da biçimsel görevlerinden kurtulduğu ve kendi isteğiyle seçeceği bir etkinlikle istediği gibi oyalanabilmesi, dinlenebilmesi, eğlenebilmesi ya da kendini geliştirebilmesi için hak ettiği zaman dilimi” şeklinde tanımlanabilir (Bucher, Richard,1974: 387) Boş zamanı değerlendirme ise genel olarak rekreasyon kavramı ile tanımlanmaktadır. Rekreasyon; bireyin özbenliğine uygun ve katılmaktan zevk aldığı toplumsal, kültürel ve sportif etkinlikler ile günlük yaşamın monotonluğundan kurtulmasına katkıda bulunur. Ayrıca, boş zaman faaliyetleri ile diğer bireylerle ilişki ve iletişim kurmak toplumsal kişiliğin

kazanılmasında yararlar sağlar (Özgüç, 1998). Bu nedenlerden dolayı bireyin daha mutlu ve huzurlu bir yaşam sürdürmesine olanak tanıyacak ortamların hazırlanması boş zaman yöneticilerinin, çeşitli kurum ve kuruluşların temel hedefi haline gelmiştir. Bu hedefin gerçekleştirilmesinde bireylerin doğa ve çevre ile iç içe olabilecekleri, eğlenebilecekleri ve aynı zamanda dinlenebilecekleri ortamların yaratılması gereklidir. Bu anlamda bireylerin boş zamanlarını sportif faaliyetler ile geçirebilecekleri alanların hazırlanması dikkat çekici bir konu olarak ele alınabilir. Son yıllarda Türkiye’de sayıları gittikçe artan açık alan egzersiz parkları boş zaman, eğlence, dinlenme ve sportif faaliyet ilişkisini etkili bir şekilde ortaya koymakta ve sportif rekreasyon olarak ifade edilen etkinliklerin oluşmasına fırsat tanımaktadır.

Rekreasyon; yenilenme ve yeniden canlanma yeniden yapılanma anlamına gelen Latince "rekreatio" kelimesinden gelmektedir. Gelişen ve değişen dünyanın en önemli serbest zaman (boş zaman) faaliyet alanlarından biri haline gelen rekreasyon alanları, farklı kullanım biçimleriyle, özellikle şehir yaşamı içerisinde kendisine yer bulmaya başlamıştır (Salihoğlu, 2011). Yapılan araştırmalar sosyo-ekonomik yönden gelişmiş toplumlarda boş zamanların, ev dışında rekreasyonel faaliyetler ile geçirildiğini göstermektedir.

Spor; "fizik kondisyonu iyileştirmeyi amaçlayan oyun, yarışma ve mücadele anlayışıyla yapılan fiziksel etkinlik" (Erkal, 1992: 90) olarak tanımlanmaktadır. Rekreasyonel açıdan ise spor; ferdin tabii çevresini beşeri çevre haline çevirirken elde ettiği kabiliyetleri geliştiren, belli kurallar altında araçlı veya araçsız, ferdi veya toplu olarak boş zaman faaliyeti kapsamı içinde veya tam zamanını alacak şekilde meslekleştirerek yaptığı, sosyalleştirici, toplumla bütünleştirici, ruh ve fiziği geliştiren, rekabetçi, dayanışmacı ve kültürel bir olgudur (Kuter, Kasap, Mobley, 2006). Ayrıca spor olgusu toplum yaşamına çok değişik yollarla girerek, bireyleri doğrudan ya da dolaylı olarak kendisine bağımlı kılmış ve her zaman toplumun ilgisini canlı tutmayı başarmış bir sosyal

olgudur. Bu olgu toplum yaşamında belirli görevler üstlenmektir. Toplumun vazgeçilmez zevklerini, ihtiyaçlarını karşılayarak kendisine bağlayan bu olgu, günümüzün dünyasında büyük bir toplumsal kurum olduğunu kabul ettirerek, toplumu çok yakından ilgilendiren belli davranışlar, düşünceler, inançlar ve simgeler geliştirmiştir. Her toplumsal kurum gibi, diğer toplumsal kurumlarla ilişki halindedir ve o toplumun hukukundan, siyasetinden ekonomisinden demografik kültürel, coğrafi yapısından ve çevresinden ayrı düşünülemez (Kuter, 2006). "Spor insanlık tarihinin başlangıcından bu yana toplumların gelişmesinde önemli bir rol oynamıştır. Olimpiyat tarihine baktığımızda görülür ki antik çağdan bu yana bu oyunlar devam etmektedir. Fakat toplumdaki her birey yarışma sporuna ilgi göstermeyebilir. Ya da yarışma sporuna katılabilecek yetenekte olmayabilir. Rekreasyon bundan farklı olarak yalnızca yetenekli sporculara değil spor yapan herkese yöneliktir(<http://www.sporbilim.com>) ". Bu doğrultuda rekreasyon park ve serbest zaman hizmetlerinin hedefleri, insanların toplumdaki sadece iş yaşamlarında değil, aynı zamanda serbest zamanlarındaki aktiviteler sürecinde de yaşam kalitelerini geliştirmek olmalıdır. Bu, hem yerel yönetimlerin hem de devletin sorumluluğudur (Kuter, 2006).Yerel yönetimlerin, kanunda yer alan sorumluluklarının yanında, tüm vatandaşlarının genel refah ve sağlığını güvence altına almak, boş zamanlarını değerlendirmelerine yardımcı olmak ta bulunmaktadır.

Düzenli spor yapmak, parkta yürümek bile olsa birey ve toplumu bir araya getirme, daha iyi yaşam kalitesi oluşturma ve sağlıklı olunması açısından yararlıdır. Bu nedenle 1975' ten itibaren UNESCO spor konusunda rol almaya başlamıştır Bundan dolayı 1980'de "Bütün Dünya için Spor" adlı program hazırlamış, Türkiye de ise 1990 yılında kurulan "Herkes için Spor Federasyonu" ile spor düzenli ve sürekli hale getirilmeye çalışılmıştır. Yerel yönetimlerin ve onların spor kulüplerinin bu olgudaki yeri ve rolü yadsınamayacak kadar fazladır (Kuter, 2006). Gelişmiş demokrasilerin vazgeçilmez unsurlarından biri de

yerinden yönetimdir. Bu noktada yerel yönetimler gün geçtikçe her alanda daha etkin ve daha önemli bir hale gelmektedir. Dünya sağlık örgütü bünyesindeki “Sağlıklı Şehirler ağı”nın 5.faz çalışmalarının ana temaları bilindiği gibi; Sağlıklı Yaşlanma, Sağlıklı Şehir Planlaması, Sağlıklı Etki Değerlendirmesi, Fiziksel Aktivite ve Aktif Yaşamdır. Bu nedenle gerek sağlıklı yaşlanma konusu, gerekse fiziksel aktivite ve aktif yaşam konusu yerel yönetimleri doğrudan ilgilendiren bir konudur. Yerel yönetimler gerek gelişme çağındaki çocuk ve gençlerin sağlıklı bireyler olma noktasında, gerekse yetişkin ve yaşlıların daha uzun, daha sağlıklı ve kaliteli bir yaşam sürmeleri noktasında önemli bir misyonu üstlenmişlerdir (Kuter, 2006).

Boş zamanın değeri ile ilgili yapılan araştırmalar, bireyin kaliteli bir yaşam sürdürebilmesi için yaşamının en az % 75’ini çeşitli etkinlikler ile geçirmesinin önemini vurgulamaktadır. Yaşamın dörtte üçünün boş zaman etkinliklerine ayrılması ve yeryüzünün üçte birinin boş zaman etkinlik alanlarından oluşması boş zaman kavramına daha fazla odaklanmayı gerekli hale getirmiştir (Shivers, Delisle, 1997). Özellikle sayıları giderek artan ve hemen hemen her yerde boş zamanları değerlendirme fırsatı sunan açık alanlar, boş zaman katılımcılarının en çok yararlandığı alanlardan biri haline gelmiştir (Demir, 2001). Açık alanlar, bireylerin yaşantısını sürdürdüğü, üzerine yapı yapılmamış, kapalı mekânların dışında kalan, ya doğal durumda bırakılmış ya da konut dışı dinlenme amaçlarına ayrılmış kent parçasıdır. Kentsel açık alanlar, herkese ait olup, özel olarak kimseye ait olmayan, sosyal amaçlar için pek çok insanın bir araya geldiği mekânlar olmakla birlikte bir bütün olarak topluma ait olma ve ortak kullanıma açık olma gibi iki belirgin özelliğe sahiptir. Bu açık alanların bir kısmı tamamlayıcı alanlardan (sokaklar, meydanlar gibi), bir diğer kısmı da işlevsel alanlardan (parklar) meydana gelmektedir (Kart, 2002). İşlevsel alanlar içerisinde açık alan egzersiz parkları günlük yaşam içerisinde bireye birtakım olası yararlar sunmaktadır. Yapılan araştırmalar, açık alan egzersiz

parklarında yapılan egzersizler sayesinde bireylerin psikolojik olarak rahatlama, yenilenme, stresten uzaklaşma ve sosyal ilişkileri değiştirme imkânı kazandığını göstermektedir (Dishman, Washburn, Heath, 2004)

Açık alan spor parklarında yapılan egzersizler, psikolojik faydalarının yanı sıra osteoporoz ve tip-2 Diyabet gibi çeşitli hastalıklardan korunma yönünde de bireye katkı sağlar (Sixt, Beer, Blucher, Kroff, Peschel, 2010) İfade edilen sağlık yararlarının kazanılması düzenli gerçekleştirilen fiziksel etkinlikleri gerektirmektedir. Tavsiye edilen hedef her gün 30 dk orta düzeydeki egzersizi içermektedir. Çocuk ve gençlere haftada en azından 5 kez ve günde 1 saati içeren fiziksel etkinlik formları tavsiye edilmektir (Tucker, İrwin, Gilliland, Larsen, Hess, 2009). 18-65 yaş arası sağlıklı bireyler için haftanın en az 5 günü ve en az 30 dakika orta şiddette ya da haftanın en az 3 günü ve en az 20 dakika yüksek şiddette aerobik fiziksel etkinlik sağlık yararı sağlamaktadır (Haskell, ve diğerleri, 2007). Tüm bu yararların yanında açık alan egzersiz parklarının gerek ekonomik (ücretsiz olması nedeniyle) gerek çevresel gerek de birtakım sosyal faydalar sağladığı görülmektedir. Ancak bu yararların ortaya çıkışı açık alan egzersiz parklarının nitelikli bir şekilde tasarlanması ve parkları kullanan bireylerin egzersiz bilinçlerinin artırılması ile mümkün olacaktır. Spor, yararlarını ancak bilinçli bir şekilde yapılırsa açığa çıkaran bir eylemdir. Buna karşın olumsuz yönlerini de bilinçsiz yapıldığı zaman göstermektedir ki bu olumsuz sonuçlar geriye dönüşü olmayacak derecede de ciddi olabilmektedir. Yerel yönetimlerin bu konudaki hizmetleri bu açıdan çok hassasiyetle üzerinde durulması gereken bir konudur.

1.1.Problem

Kentsel yaşam bireyin hareketliliğini azaltmakta ve buna bağılı olarak ortaya çıkan sağıık sorunlarını gidermede yönetimler, üzerine düşeni bir şekilde yapmaya çalışmakta ve bu anlamda spor parkları yaparak halka sağıık götürmeyi hedeflemektedir. Burada Mersin deki yerel yönetimlerin parklar ve oyun alanları içerisine yerleştirdikleri spor aletleri, buralardan yararlanmaya çalışanların sağıığında nasıl bir etki bırakıyor? Düşüncesini irdelemek hedeflenmiştir. Son yıllarda tüm kentlerde hızla yaygınlaşan spor parkları ya da parklar içerisine yerleştirilen spor aletleri neye hizmet ediyor. Son günlerde basın yayın organlarında sıklıkla işlenen bir konu olarak bu alanlarda ortaya çıkan kazalar, yaralanmalar ve egzersizle sağıık edinme umutları, hastane acil servislerinde son bulmaktadır.

1.2. Amaç

Bu çalışmanın amacı, yerel yönetimlerin şehrin çeşitli yerlerine yaptırdığı spor parklarında yaşanan problemleri tespit etmektir. Bu alanlarda spor yapan halk doğru ve bilinçli spor yapıyor mu? çalışma sonunda sağıığında olumsuzluk mu yaşıyor? Yapılan bu parklar sağıık kazanma ve onu koruma açısından amacına hizmet ediyor mu? gibi sorulara cevap aramak ve bu cevaplar doğrultusunda yerel yönetimlere önerilerde bulunmak amaçlanmıştır.

1.3. Önem

Bu araştırmadan elde edilen sonuçlar doğrultusunda yerel yönetimlerin halka spor hizmeti götürmek için yaptırdığı spor parkları ile ilgili sorunlara dikkat çekilecektir. Halkın ihtiyaç ve isteklerine duyarlı davranmak, halkın sürekli desteğini, beğenisini ve güvenini sağlamak yerel yönetimler için önemlidir. Buradan hareketle, halkın sağlıklı yaşama isteği doğrultusunda kullandığı spor parklarının olumsuz sonuçlarının önüne geçme amacı ile yerel yönetimlere önerilerde bulunmak hem yerel yönetimlerin hizmet kalitesi, hem de halk sağlığı açısından önemlidir.

1.4. Sayıtlar

1. Araştırmaya katılan adayların anketi samimi, içten ve doğru bir biçimde cevapladıkları varsayılmıştır
2. Araştırmaya katılan gurubun örneklem gurubunu temsil ettiği varsayılmaktadır.
3. Anket sorularının araştırma konusunu temsil ettiği varsayılmaktadır.

1.5. Sınırlılıklar

Bu araştırma Mersin Büyükşehir Belediyesi ve ona bağlı olan diğer belediyelerin yaptırdığı spor parklarına egzersiz yapmaya gelen insanların içinden rastgele seçilmiş örneklem grubuyla sınırlıdır.

1.6. Tanımlar

1.6.1. Sporun Tanımı

Spor ile ilgili spor bilimciler farklı tanımlamalar getirmiştir. Yetim'e göre; "Spor, ekonomik, sosyal ve kültürel kalkınmanın temel unsuru olan insanın, beden ve ruh sağlığını geliştirmek, kişiliğinin oluşumunu, karakter özelliğinin gelişimini sağlamak, bilgi beceri ve yetenek kazandırarak çevreye uyumu kolaylaştırmak, kişiler toplumlar ve uluslar arasında dayanışma, kaynaşma ve barışı sağlamak, kişinin mücadele gücünü artırmak yanında, belirli kurallara göre rekabet ölçüleri içerisinde mücadele etme, heyecan duyma, yarışma ve yarışmada üstün gelme amacıyla yapılan faaliyetler" olarak tanımlanabilir. Bu özelliklerden dolayı, çağımızda spor çok yönlü, çok faydalı, çok amaçlı ve çok çeşitli boyutlar kazanmış ve evrenselleşmiştir biçiminde tanımlamaktadır (Yetim, 1992: 1-8).

Başka bir tanımda; "Spor insanın, doğasıyla savaşırken kazandığı ana becerileri ve geliştirdiği araçlı-araçsız savaşım yöntemlerini, boş zamanındaki artışa bağlı olarak, tek tek, ya da topluca barışçı biçimde ve benzetim yoluyla, oyun, oyalanma ve işten uzaklaşma için kullanılmasına dayalı, estetik, teknik, fizik, yarışmacı ve toplumsal bir süreçtir" diye tanımlanmaktadır (Fişek, 1982: 35).

Spor konusunda Erkal; "Fert ve toplum ilişkilerinin geliştirilmesinde sportif olay, hem ferdi, hem sosyal açıdan etkili olmaktadır. Spor, fertteki sorumluluk ve işbirliği eğilimi ile düzen sağlama kabiliyetini ortaya çıkararak ferdin sosyalleşmesine katkıda bulunmaktadır" diyerek, sporun toplum içerisinde insanın sosyalleşmesinde bir araç olduğunu belirtmiştir.(Erkal, 1992: 104).

Başka bir yaklaşımla spor; bireyin özgür istenci ile yapılan belli değer ölçülerine sahip, kendine özgü töresi olan, yarışma, doğa, sevgi ve sevinci taşıyan

geliştirilmiş ve tipikleştirilmiş kuralları olan, mükemmel olmayı amaçlayan bedensel bir etkinliktir (Orhun, 1991: 207).

Atatürk de “Türk sosyal bünyesinde spor hareketlerini düzenlemekle görevli olanlar, Türk çocuklarının spor hayatını yüceltmeyi düşünürken sadece gösteriş için herhangi bir yarışmada kazanmak azmiyle spor çizmezler. Esas olan bütün yaştaki Türkler için beden eğitimi sağlamaktır.” diyerek bütün yaş guruplarına spor olgusunu benimsetmek gerektiğini vurgulamıştır (Morpa Spor Ansiklopedisi 1997: 11)

1.6.2. Sağlığın Tanımı

Dünya Sağlık Örgütü (WHO) sağlığın tanımını tam ve geniş anlamıyla yapmıştır. Bu tanıma göre sağlık; “Yalnız hastalık ve sakatlığın olmayışı değil, beden, ruhen ve sosyal yönden tam bir iyilik halidir.” Bu tanımda da görüldüğü gibi sağlık tek yönlü değildir, insanın her yönüyle iyi olma halidir (<http://tr.wikipedia.org/wiki/>).

1.6.2.1. Sağlıklı Yaşam Nedir?

Dünya Sağlık Örgütü (WHO) geniş anlamıyla yaşam kalitesini; “Her insanın yaşamında maddesel, fiziksel, sosyal, duygusal, ruhsal sağlığını içeren, yani insanın yaşam gerçekliğinin etrafında dönen bir anlamı ifade etmektedir. Sağlıklı yaşam, iyi yaşam, wellness; tam iyilik hali olup sağlığı korumak demektir. Beden, zihin ve ruh sağlığı'nın bir arada sağlanması ve devam ettirilmesi demektir. Temel şartları: Temiz yaşam şartları, iyi su, doğal gıdalar, idmanlı hareketli yaşam, olumlu düşünce, yerli yerinde gıda takviyeleri, olabildiğince iyi ortam şartları, uğraş (hobi), kişisel bakıma dikkat etmektir. Günümüzde sağlık, bireyin çevresi ile bir bütün olarak, mevcut sorunları ile baş

edebilir sınırlılıkları içinde en üst düzeyde sağlıklı olması, üretkenliği ve yaşam kalitesi ile ele alınmaktadır. Genel olarak yaşam kalitesi “iyilik hali” nin derecesi olarak tanımlanır. Sağlığa bağlı yaşam kalitesi ise kişinin sağlık durumunu göstermekten daha geniş perspektifi işaret eder. Sağlığa bağlı yaşam kalitesinin “bir hastalık veya tedavi ile bağlantılı olan fiziksel, duygusal ve sosyal öğelerini kapsayan çok boyutlu bir kavram” olduğu kabul edilmektedir. www.saglikal.com/yaşam-kalitesi-nedir.html, 2009)

1.6.2.2. Spor- Sağlık İlişkisi

Spor sağlıktır, fakat sağlığa giden tek yol değildir. Ama bunun yanında da sporun sağlığa olan katkıları bilimsel verilerle kanıtlanmıştır. Spor yapanların daha sağlıklı, daha hareketli ve daha bilinçli olduğu bilindiğine göre sporun yaygınlaştırılması genel toplum sağlığının dolayısı ile genel nüfusun içerisinde sağlıklı insan sayısının artmasını sağlayacaktır (Bulgu ve diğerleri, 2009: 167).

Aslında sağlık insanların yaşam biçimiyle doğru orantılıdır. Hipokrat asırlar önce “Eğer biz her ferde, ne çok az, ne de çok fazla, doğru miktarda gıda ve hareket (spor) verebilseydik sağlık için en güvenli yolu bulurduk” sözünü söylemiştir. Büyük Türk alimi İbn-i Sina da “Sağlığı korumanın üç temel prensibi vardır; hareket (spor), gıda ve uykudur” diyerek sağlıklı yaşamın ana hatlarını göstermiştir (Zorba, 2007: 44).

"İnsan organizması hareketsiz kaldığında, kasları zayıflar, eklemleri işleliğini kaybeder, kas-sinir işbirliği aksayarak temel beceriler kaybolur ve insanlar en ufak bir çabayla yorulan hastalıklara karşı direncini yitirmiş, tüm canlılık niteliklerinden yoksun, şekilsiz varlıklar haline gelirler. Uygarlığın yıpratıcı, insanın moral gücü üzerine zararlı etkileri olan yavaş yaşamından ve olumsuz sonuçlarından korunmak için tek çare, yaşam boyu sporla sağlıklı, zinde, genç ve güzel kalabilmektir. Çağımızda yaşam boyu spor gelişmiş toplumlarda

bir ulusal sağlık sorunu olarak geniş kitleleri içeren bir uygulama haline getirilmiştir. Spor alanlarında, parklar, caddeler ve doğa içinde uygulanan dzenli çalışmalarla, kalkınmış ülkelerin modern insanları yavaş yaşamın neden olduğu tüm kayıplara are aramaktadır. Başta koroner damar hastalıkları olmak üzere çeşitli yetmezliklerde, şişmanlıkta, sinir sistemine bağlı dengesizliklerde, az kullanılan kas ve eklemlerde oluşan bozulmaya yönelik değişikliklerde ve her türlü ruhsal bunalımlarda dzenli bir şekilde egzersiz yapmanın yararları bilimsel olarak saptanmıştır. Bu nedenle, ileri toplumlarda her yaş ve çağda insanlar yaşam boyu spor görüşünü benimsemiş ve milyonlarca kişi, sağlık, zindelik ve mutlulukları için dzenli programlara katılmaya başlamıştır (Erkan, 1982)".

Çağımızda, geniş ve orta yaşlı pek çok insanın ani ölümüne yol açan koroner damar hastalıklarından korunmak için ya da hastalık nedeniyle belli bir tedaviden geçtikten sonra normal yaşam koşullarına ve eski zindeliğine kavuşabilmek için yaşam boyu spor programlarının yararlı olduğu, güvenilir bilimsel araştırmalarla ortaya konmuştur. Son on beş yıl içinde, bu korkunç ve ölümcül hastalığın teşhis ve tedavisinde önemli ve olumlu adımlar atılmıştır. Artık yaşam boyu sporun koruyucu hekimlik ve rehabilitasyon hekimliği açısından önemi tıp dünyasında gerçekçi bir biçimde kabul edilmektedir (Erkan, 1982).

1.6.2.3. Sporun sağlıklı yaşam üzerine etkileri

Daha nitelikli bir yaşam seçimi; kişilerin daha iyi beslenme alışkanlıklarına sahip olması ve dzenli egzersizler yapmalarıyla sağlanır. Fiziksel uygunluğu sağlamak için yarışma sporcusu olmak gerekmez. Bu nedenle kendimiz için uygun olan sporu seçerek onu dzenli bir şekilde sürdürebiliriz. Sporda artık yarışma amacının dışında, sağlığı koruma düşüncesi de yer almakta ve insanlar bu düşünceyle spor yapmaya davet edilmektedir. Bu davet özellikle

gelişmiş ülkelerde yerini bulmakta ve geniş insan kitleleri çok değişik sportif etkinliklerde bulunmaktadır. Yaşam boyu spor yapan insanların sayısının artırılmasına çalışılmaktadır. Hipokrat M.Ö 480 de Sağlıklı yaşamın temel ilkesini şöyle açıklamıştır: Kişinin vücuduna karşı sorumlu olduğunu ve sağlam bir kafanın sağlam bir vücutta olacağını vurgulamıştır. Organizmayı zinde ve sağlıklı kılmak için spor yapma bir zorunluluk olarak ortaya çıkmaktadır (Bilim Teknik, 2008).

Egzersiz, 50 yaşından sonra bile yaşama sağlıklı, aktif yıllar ekleyebilir. Yapılan araştırmalar egzersize başlamanın asla geç olmadığını ve dinçlikte küçük bir gelişimin ölüm riskini azalttığını göstermektedir. Basit ve düzenli yürüyüşler yaşlılarda yaşamı uzatabilir. İlimli dinçliğe sahip olan bireyler, yüksek tansiyona sahip olsalar ya da sigara içseler bile düşük dinçliğe sahip olanlara göre daha düşük ölüm oranına sahiptirler. Direnç (ağırlık kaldırma) antrenmanları yaşlı bireyler için önemlidir, çünkü bu çalışma azalan kas kitlesini, kemik yoğunluğunu ve kuvveti geri dönüştüren ve kötüye gidişatı azaltan tek yoldur. Esneklik egzersizleri yaşlılığın getirdiği bozulmuş dengesizliği ve kaskatılığını azaltır. Düzenli egzersiz sağladığı yararlar ise şöyle özetlenebilir;

1. Hareket sistemi üzerine: Sporun sağlığa yararlı olduğu tartışılmaz bir gerçektir, fakat sportif bir aktiviteye başlamak için gerekli olan temel bilgiler genelde yetersizdir. Yani, yaşınıza ve fizik kondisyon düzeyinize uygun spor türünü seçmek önemlidir. Hareket sistemi üzerine sportif aktivitenin çok büyük yararları açıktır. Kas düzeyinde, çalışan kasların tonusunda ve kuvvetinde artış görülür. Sportif aktivite eklemlerin doğal genişlik derecesinin korunmasına ve gelişmesine olanak sağlar, ankiloza (eklemlerin katılaşması) karşı mücadele eder. Beslenmeyi ve kıkırdakların devinme yeteneklerini kolaylaştırarak eklemlerin en iyi şekilde korunmasını ve bakımını sağlar. Kemik düzeyinde; kalsiyum tutulmasını kolaylaştırır, yaşlı insanlarda sıklıkla görülen osteoporoz hastalığına karşı mükemmel bir korunma aracıdır

2. Diğer taraftan fizik aktivite iki önemli kalp-damar hastalıkları risk faktörüne karşı etkili biçimde mücadele eder; arteriyel hipertansiyonu düşürür, aterosklerozla karşı en iyi ilaçtır; dolaşımı iyileştirir ve sporcunun beslenmesine dikkatini zorunlu kılar; böylece, damar sistemi üzerine zararlı etkileri çok iyi bilinen, alkol ve sigara gibi toksik etkileri olan maddelerden uzak durulur.

3. Dış görünüm: Spor, bedeni geliştirir ve belli bir görünüş sağlar, fakat zayıflatmaz. Terleme ile kilo kaybı düşünülmemelidir, ter ile kaybedilen su daha sonra geri alınır. Fizik aktivite sellülitte karşı etkili mücadele yöntemidir, kasları uyumlu hale getirir, aşırı kilo alımına yol açmaz

4. Psikolojik yararlar: Bu etkiler uygulanan spor türüne bağlıdır ki bunlar en az fizik etkiler kadar önemlidir. Spor; kendine güveni uyandırır, hırsı artırır, heyecanı ve stresi azaltır, bedenin bilincine varılır, seksüel yaşamın düzenine katkı sağlar, beynin daha iyi oksijenlenmesi sayesinde, zekasal etkinliği yükseltir, gurup düşüncesi, bireyler arasında ilişkiler, karşılıklı olarak saygı kavramı gelişir, zevk alma duygusu gelişir; bu beyinden salgılanan hormonlar ile olur; endorfinler; aile ve mesleki kaygılardan kurtulmaya olanak sağlar (Bilim Teknik, 2008).

1.6. 3. Yerel Yönetim

Merkez yönetimin dışında, yerel bir topluluğun ortak bir gereksinmesini karşılamak amacı ile oluşturulan, karar organlarını doğrudan halkın seçtiği, demokratik ve özerk bir yönetim kademesi, bir kamusal örgütlenme modeli olarak tanımlanmaktadır (Bozkurt, Ergun, 1998: 258).

Evrensel tanımıyla yerel yönetimler, belirli bir coğrafi alanda (köy, kent v.b) yaşayan topluluk üyelerinin bir arada bulunmaları nedeniyle, bunların en çok ihtiyaç duydukları ortak hizmetleri sağlamak amacıyla kurulan ve bu hizmetleri sağlamak için örgütlenebilen, karar organları (yerel toplulukça seçilebilen), bazı durumlarda da yürütme organları yasalarla belirlenmiş görev ve yetkilere, özel

gelir bütçe ve personele sahip, merkezi yönetimle ilişkilerinde özerk olarak hareket edebilen kamu tüzel kişileri olarak belirtilmektedir (Kaya, 1992)

1.6.4. Yerel Yönetimler ve Spor

Spor, çağımız modern toplumlarının en yaygın ve etkili sosyal kurumlarından birisidir. Temel amacı; insanın beden, ruhen ve sosyal yönden gelişmesine katkı sağlamak olan spor, modern toplumu oluşturmada çok etkin bir sosyal aktivitedir. Sporun, kişisel fayda ve görevleri yanında, sosyal yönden de önemli görevleri vardır. Çağımızda, sporun bilinçli olarak yaygınlaştırılması ve halkın spor yapması ile gelişmişlik arasında önemli ölçüde bir paralelliğin varlığı kabul edilmektedir (Arıkan, Göktaş, Serarslan, Karakuş, Durukan, 2007).

Sporun sağlıklı yaşam, fiziksel aktivite ve aktif yaşam konusu yerel yönetimleri doğrudan ilgilendiren bir konudur. Yerel Yönetimler gerek gelişme çağındaki çocuk ve gençlerin sağlıklı bireyler olma noktasındaki gelişmelerine, gerekse yetişkin ve yaşlıların daha uzun, daha sağlıklı ve kaliteli bir yaşam sürmeleri noktasında önemli bir misyonu üstlenmişlerdir (İnci, 2011). Yerel yönetimler, pek çok ülkede olduğu gibi, Türkiye’de de halka en yakın kuruluşlardır. Toplumsal yaşamda, yerel yönetimler için halkın güven ve desteğini kazanmak öteki kamu kuruluşlarından daha fazla önem taşımaktadır. Bu nedenle halkın ihtiyaç ve isteklerine duyarlı davranmak, halkın sürekli desteğini, beğenisini ve güvenini sağlamak yerel yönetimler için önemlidir. Halkın bu beklentilerini karşılamak içinde spor, yerel yönetimler için vazgeçilmez unsurlardan biridir (Çoban, Devocioğlu, 2006).

Günümüzde hemen her devletin yönetsel yapılanmasında önemli bir yer tutan yerel yönetim örgütleri, yerel halkın gereksinim ve beklentilerine daha uygun ve daha etkili bir düzeyde yanıt verebilme özellikleri ile çağdaş ve

demokratik bir yönetim yapısının vazgeçilmez unsurları arasında değerlendirilmektedir (Köse, 2004).

Gelişen ve değişen dünyanın en önemli serbest zaman faaliyet alanlarından biri haline gelen rekreasyon alanları, farklı kullanım biçimleriyle, özellikle şehir yaşamı içerisinde kendisine yer bulmaya başlamıştır. Yapılan araştırmalar sosyo-ekonomik yönden gelişmiş toplumlarda boş zamanların, ev dışında rekreasyonel faaliyetler ile geçirildiğini göstermektedir. Rekreasyon, toplumların yaşantısında önemi hızla artan ve boyutları genişleyen bir olgudur. Özellikle sayıları giderek artan ve hemen hemen her yerde boş zamanları değerlendirme fırsatı sunan açık alanlar, boş zaman katılımcılarının en çok yararlandığı alanlardan biri haline gelmiştir. Açık alanlar, bireylerin yaşantısını sürdürdüğü, kapalı mekânların dışında kalan, ya doğal durumda bırakılmış ya da konut dışı dinlenme amaçlarına ayrılmış kent parçasıdır. Bu açık alanların bir kısmı tamamlayıcı alanlardan (sokaklar, meydanlar gibi), bir diğer kısmı da işlevsel alanlardan (parklar) meydana gelmektedir (Şimşek, Katurcı, Akyıldız, Sevil, 2011). İşte bu işlevsel alanlar olan parklara insanlar daha çok rekreasyonel faaliyetler için gelmektedirler. Rekreasyon; kişilerin günlük yaşamlarından uzaklaşarak, bedensel ve düşünsel olarak dinlenmesi, serbest zamanlarını kişisel gelişme için kullanmasıdır. Serbest zaman içerisinde, günlük yaşamın sıkıcı, disiplinli ve monoton geçişinden kurtulmak, dinlenmek amacıyla yapılan bütün aktiviteleri içermektedir (H. Yılmaz, S. Yılmaz, Yıldız, Demircioğlu, 2003).

Rekreatif etkinlikler, aktif ya da pasif, tek başına ya da grupta, genç-yaşlı, erkek-kadın, kapalı veya açık alanlarda herhangi bir zamanda yapılabilecek etkinliklerdir. Böylece, etkinliklere katılım yoluyla bireyler kendilerini ifade edebilme, gizli güçlerini ortaya çıkarma ve geliştirme, yaratıcılığını artırma ve beden ve ruh sağlığını koruma imkanına sahip olur. Bu sebeplerden dolayı boş zamanları değerlendirebilecekleri programlar ortaya koymak ülkemiz açısından da

bir zorunluluktur (Ağılönü, Mengütay, 2009). Rekreatyonel faaliyetlere duyulan ihtiyaç, kişisel yönden; fiziki sağlık gelişiminin yaratılması, ruh sağlığı kazandırılması, insanı sosyalleştirmesi, yaratıcılık, kişisel beceri ve yeteneğini geliştirmesi, çalışma başarısı ve iş verimine etkisi, ekonomik hareketlilik, insanı mutlu etmesidir. Toplumsal yönden ise; toplumsal dayanışma ve bütünleşmeyi sağlaması ve demokratik toplum yaratılması, rekreatyona duyulan ihtiyacın nedenlerinden bazıları oluşturulmaktadır (Pala, Kolayış, 2012).

Rekreatyon aktivitelerine katılım nedenleri bireylere göre farklılık göstermektedir. Bunlar: fiziksel gelişim, yenilik arayışı veya değişik deneyimler edinme, kendini sına, kendini geliştirme, yaratıcı olma, sosyalleşme ihtiyacı, dinlenme ve rahatlama ihtiyacı, olarak sıralanabilir ve ayrıca bunlar rekreatyon programlarının oluşturulma aşamasında temel unsurlar olarak hedef alınmalıdır (Kesim, 2006).

Avrupa Kentli Hakları Deklarasyonuna göre; “Yaş, yetenek ve gelir durumu ne olursa olsun, her birey için, spor ve boş vakitlerini değerlendirebileceği olanakların sağlanması” kent sakinlerinin temel haklarından biri olarak öngörmekte ve; “Yerel yönetimler, herkes için spor şartı yaklaşımları doğrultusunda, kendi yönetiminde veya başkaları aracılığıyla gerçekleştirilecek spor alanları ve spor faaliyetlerine ulaşımı; kişilerin sosyo-ekonomik durumları, yaşları ve etnik kökenlerine bakılmaksızın, sağlama zorunluluğuna sahiptir” hükmünü getirmektedir. Maddeleri deklarasyonda yer almaktadır (Avrupa Kentsel Şartı Ankara 1996).

Spor faaliyetleri bedeni yetenekleri, ruhsal yetenekleri ve sosyal yetenekleri geliştirmektedir. Sporun, bireyin bedensel ve ruhsal sağlığına, sosyal ilişkiler ve iş üretimine katkısını gösteren bilimsel gerçekler sportif etkinliklere katılma isteğini giderek arttırmaktadır(Koparan,Ş., Öztürk, F, 2002).

Herkes için spor aktivitelerinde her yaştan ve her kesimden bireylerin sosyal yapı ve becerileri ne olursa olsun serbest zamanlarında bir tür bedensel

etkinlik yapmayı motive etmek amaçlanmaktadır. Herkes için spor faaliyeti ilke olarak; her yaşta insana hitap etmek, yapılacak olan tüm aktivitelerde herkes için spor anlayışını oluşturarak geliştirmek, çok sayıda insanın aktivitelere katılımı için önlem almak, yaşam kalitesinin artırılmasını sağlamak ve sağlıklı bir toplum yaratmaktır (Büyükşehir Belediyesi Kanunu No: 5302, 2005).

Gelişmiş ülkelerde, açık alanlar ve bu alanlarda yapılan faaliyetlerle ilgili her türlü sorumluluğa sahip park ve rekreasyon birimlerinin, Türkiye'deki karşılığı park ve bahçeler müdürlükleridir. Bizleri bu müdürlüklerin park tarafları ilgilendirmektedir. Bu birimin, kurulmuş olan parkları ve parklar içine yerleştirilmiş olan egzersiz aletlerini kurduktan sonra takip etmediği görülmektedir. Bu alanlara gerekli bakımlar yapılmamaktadır (Zengin, Öztaş, 2008).

Park ve yeşil alan olarak düzenlenen alanlar, beton ve asfalt yürüyüş yolları, süs havuzları, banklar ve masalarla doldurulmuştur. Çok küçük bölümler olarak kalan yeşil alanların ortasına “çimlere basmak yasaktır” uyarısı koyularak, parklar yeşil alan müzeleri haline getirilmiştir. Park ve yeşil alanlar içinde, spor ve egzersiz yapacak saha ve imkânlar mevcut değildir. Bu durumun en önemli nedeni, dinlenmenin sadece hareketsiz kalmak olarak algılanmasıdır (Zengin, Öztaş, 2008).

Yerel yönetimler bütün bunlara rağmen halka spor hizmeti sunmak, kanun ve ilkelere uymak için içerisinde egzersiz aletleri bulunan spor parkları yapmaktadır. Bu parkların çok az bir bölümü uygun alanlara yerleştirilirken büyük bir bölümü uygun olmayan mahalle aralarına yol kenarlarına konuşlandırılmıştır. Bu spor tesislerinde çeşitli kas gruplarını çalıştıran egzersiz aletleri bulunmaktadır. Bu tesislerin yapımında ki başlıca amaç, halkın bu tesisleri kullanarak rekreasyon ve spor yapma ihtiyaçlarının karşılanmasıdır. Buradaki spor parkı kurma eylemi halka sunulacak olan rekreasyonel faaliyetleri için verimli bir hizmet olamamaktadır. Spor tesislerinin verimli hale gelmesi, her

seviyede eğitici, yönetici, çalışan personelin ve tesisten faydalananların eğitimine bağlıdır. Tesislerden istenilen verimin alınamaması daha çok yetersiz personel ve organizasyondan ayrıca tesislerin bakım ve onarımlarının zamanında karşılanamayışından kaynaklanmaktadır. Sportif hizmetten daha çok faydalandırmak için tesislerin yapımında, kullanımında, organizasyondaki çeşitliliklerde bakım ve onarımda, personel eğitiminde mevcut bütün imkanların birleştirilmeleri uygun olacaktır (Ertaş, 2006).

Bir spor faaliyetini güzelleştiren ve onu cazip hale getiren sportif faaliyetin önemi kadar, spor tesislerinin mükemmelliği ve amaçlarına uygun olarak inşa edilmiş olmasıdır. Halk açısından her türlü sıkıntı yaratabilecek durumlar iyice incelenmeli ve önlemler zamanında alınmalıdır. Sporda ileri gitmiş bütün ülkeler spor tesisi yönünden çok zengin ülkelerdir. Bu ülkeler spor tesislerinin yapımına halkın sağlığına ve sıkıntılarına büyük önem vermekte hatta sporu bir bilim olarak kabul ettikleri gibi spor mimarisi ve mühendislik hizmetlerini spor biliminin bir kolu olarak değerlendirmektedir (Ertaş, 2006). Çok amaçlı, olabildiğince çok, kullanıma açık tesisler yaygınlaştırılmalıdır ki her kitleyi spora yönlendirebilmek mümkün olabilsin. Her yaş kesiminin katılabildiği, sağlıklı ve başarılı bir millet yetiştirmek amacıyla bölgelerin özelliklerine uygun olan ve halkın istediği spor dalına uygun spor ve egzersiz tesislerinin yapılmasına önem verilmelidir. Türkiye’de hiç bir spor tesisi bulunmayan yerleşim merkezlerimiz hala bulunmaktadır (Ertaş, 2006).

Başta yerel yönetimler olmak üzere halka ve öğrencilere yönelik rekreatif hizmetlerin uygulanmasına, planlanmasına ve yaşam kalitesini arttırılmasına yönelik çalışmalara hız verilmeye başlanmıştır. Bu tesisler; insanlara serbest zamanlarını verimli hale dönüştürme fırsatı veren rekreasyon kavramını öğretmekte, onları iş, yaşam ve geçim sıkıntısından bir parçada olsa uzaklaştırmaya çalışmakta ve yaşam kalitesini arttırmayı hedeflemektedir. Bu

amaçlar doğrultusunda kişilere; sportif faaliyetler, egzersizler ve çeşitli aktivite seçenekleri sunmaktadırlar (Zorba, 2007).

Kentsel Alanlarda Spor ve Boş Zamanları Değerlendirme ilkelerine göre; Tüm halkın, eğlence, dinlence ve spor faaliyetlerinde yer alma hakkı, spor alanlarının sağlıklı ve güvenli olarak tasarlanması, her kent sakininin kişisel potansiyelleri doğrultusunda istediği sporu yapma hakkı verilmelidir. Kent Hukuku İçin Çerçeve Kanun Önerisine göre; Spor ve Boş Zamanları Değerlendirme başlığı altında; Kentlilerin, eğlence, dinlenme ve spor faaliyetlerine uygun şartlarda katılma hakkı vardır. Kentte yeterli sayı ve nitelikte spor alan ve tesisleri bulunmalıdır. Spor tesislerinin sağlıklı, güvenli, uygun yerlerde konumlandırılmış, bakımlarının devamlı takip edilmesi, ulaşılabilir olması ve kullanıma açık olması esastır (Üstündağ, Devocioğlu, Akarsu, 2011).

Birçok tesisin uygun ve bilinçli olarak yapılmaması, ihtiyaçlara cevap verecek durumda olmaması ve spor işletmeciliği anlayışından uzak bir tarzda yönetilmesi tesislerden beklenen yararın beklenen seviyeye ulaşmasında engel oluşturmaktadır. Spor hizmetleri üreten işletmelerde kullanılan aletlerin ve üretim sisteminin ergonomik açıdan uygun olup olmadığı fiziki yönden ele alınması gereken en önemli faktörlerdir. Doğru yerde doğru tesisleri yapmak, spor parklarında ki aletlerin gerekli denetimi ve bakımını yapmak sporda başarıyı ve halka da sağlığı getirecektir (Ayan, 2002).

1.6.4.1. Belediye Kanunu'nda Sporla İlgili Görevler

Toplumların rekreasyon ve spor ihtiyaçlarını karşılamak yerel yönetimlerin en önemli görevlerindedir. Bu görevlerde çeşitli yasalarla belirtilmiştir. Bu yasalar şu şekildedir; Belediye Kanununun 14/a maddesine göre Belediyeler; “İmar, su ve kanalizasyon, ulaşım gibi kentsel alt yapı; coğrafi ve

kent bilgi sistemleri; çevre ve çevre sağlığı, temizlik ve katı atık; zabıta, itfaiye, acil yardım, kurtarma ve ambulans; kent içi trafik; defin ve mezarlıklar; ağaçlandırma, park ve yeşil alanlar; konut; kültür ve sanat, turizm ve tanıtım, **gençlik ve spor**; sosyal hizmet ve yardım, nikâh, meslek ve beceri kazandırma; ekonomi ve ticaretin geliştirilmesi hizmetlerini yapar veya yaptırır.”(Belediye Kanunu, No:5393, 2005)

Belediyeler Kanununun, 2005 tarih ve 5393 sayılı kanunun 18.ci maddesinin p bendinde belediyelere, sanat ve **spor** gibi alanlarda faaliyet ve projeler gerçekleştirilmesine; bu çerçevede arsa, bina ve benzeri tesisleri yapma, yaptırma, kiralama veya tahsis etmeye karar verme yetkisi verilmiştir (Belediye Kanunu No:5393, 2005).

1.6.4.2. İl Özel İdare Kanunu’nda Sporla İlgili Görevler

İl Özel İdaresi Kanununun 6/b maddesine göre İl Özel İdareleri; “mahallî müşterek nitelikte olmak şartıyla; imar, yol, su, kanalizasyon, katı atık, çevre, acil yardım ve kurtarma, kültür, turizm, **gençlik ve spor**; orman köylerinin desteklenmesi, ağaçlandırma, park ve bahçe tesisine ilişkin hizmetleri belediye sınırları dışında, yapmakla görevli ve yetkilidir.” (İl Özel İdaresi kanunu No: 5302, 2005).

1.6.4.3. Büyükşehir Belediye Kanunu’nda Sporla İlgili Görevler

Büyükşehir Belediyesi Kanununun 7/d maddesine göre; ilçe ve ilk kademe belediyelerinin görev ve yetkileri şunlardır: “Kanunlarla münhasıran büyükşehir belediyesine verilen görevler ile birinci fıkrada sayılanlar dışında kalan görevleri yapmak ve yetkileri kullanmak. Otopark, spor, dinlenme ve

eğlence yerleri ile parkları yapmak; yaşlılar, özürllüer, kadınlar, gençler ve çocuklara yönelik sosyal ve kültürel hizmetler sunmak; mesleki eğitim ve beceri kursları açmak; sağlık, eğitim, kültür tesis ve binaların yapım, bakım ve onarım ile kültür ve tabiat varlıkları ve tarihi dokuyu korumak; kent tarihi bakımından önem taşıyan mekanların ve işlevlerinin geliştirilmesine ilişkin hizmetler yapmak” (Büyükşehir Belediyesi Kanunu No: 5302, 2005).

Büyükşehir Belediyesi Kanununun 7/m maddesine göre ise, Büyükşehir belediyesinin görev, yetki ve sorumlulukları şunlardır: “Büyükşehirin bütünlüğüne hizmet eden sosyal donatılar, bölge parkları, hayvanat bahçeleri, hayvan barınakları, kütüphane, müze, **spor**, dinlence, eğlence ve benzeri yerleri yapmak, yaptırmak, işletmek veya işletirmek; gerektiğinde amatör spor kulüplerine malzeme vermek ve gerekli desteği sağlamak, amatör takımlar arasında spor müsabakaları düzenlemek, yurt içi ve yurt dışı müsabakalarda üstün başarı gösteren veya derece alan sporculara belediye meclis kararıyla ödül vermek. ” olarak belirtilmiştir(Büyükşehir Belediyesi Kanunu No: 5302, 2005).

Görüldüğü gibi anayasanın amir hükmünde yer alan “sporu kitlelere yaymak” ifadesine uygun olarak, Belediye Kanunu, belediyeleri oyun, spor alanları yapmak ve gerekli alt yapıyı hazırlamakla yükümlü kılar (Şimşek ve diğerleri, 2011).

1.6.5. Basında Spor Parkları İle İlgili Haberler

Spor parkları kurulduktan sonra kullanımın artmasıyla birlikte ciddi boyutlara ulaşan sıkıntılar medyaya da konu olmuştur. Doğan Haber Ajansı Sivas muhabiri Hilal Özdemir'in 07.04.2011 saat 14.18 tarihli Sadece oyun oynamak istemişti Parktaki spor aleti parmağımı koparttı” başlıklı haberinde: SİVAS' ta evlerinin bulunduğu mahalledeki spor parkına giden 4 yaşındaki Fatma Avlı' nın

spor aletine sıkışan parmağı koptu. Kızlarının parmağının spor aletindeki teknik sorundan dolayı koptuğunu öne süren aile, belediyede şikayetçi oldu. Abdulvahabi gazi Mahallesi'nde oturan Celal-Saadet Avlı çiftinin 3 çocuğunun en küçüğü olan Fatma Avlı, 1 Nisan'da mahalledeki çocuklarla birlikte oynamak için evlerinin yakınında bulunan belediyeye ait spor parkına gitti. Küçük kız buradaki spor aletleri ile oynamaya başladı. Avlı' nın sağ eli bir anda aletin oturak kısmı ile hareketi sağlayan demir arasına sıkıştı. Fatma Avlı' nın sıkışan elindeki serçe parmağı koptu. Küçük kız parmağının kopan kısmı ile birlikte önce Sivas Numune Hastanesi'ne ardından da Cumhuriyet Üniversitesi Tıp Fakültesi Hastanesi'ne götürüldü. Burada Fatma Avlı' nın parmağının kopan kısmı yerine dikildi. Ancak, sıkışan kısmı ezildiği için parmak tutmadı. Kızlarının parmağının yarısının tamamen kopmasının parkta bulunan spor aletindeki teknik sorundan kaynaklandığını öne süren aile gittikleri karakolda belediyenin ihmali olduğunu savunarak şikayetçi oldu. Özel bir şirkette işçi olarak çalışan baba Celal Avlı, şunları anlattı: "Kızım, 1 Nisan'da oyun oynamak için evimizin bulunduğu mahalledeki spor parkına gitmiş. Burada parmağını spor aletine sıkıştırmış. Bu nedenle parmağı koptu. Tüm müdahalelere rağmen kopan parmağı dikilemedi. Olayın ardından ben parka gittim. Belediyeye ait olan spor parkındaki kızımın parmağını koparan aletin arızalı olduğunu gördüm. Spor aletinde bulunan sistemde keçeğe benzer bir madde var. O madde aşınmış durumda. Aşındığı içinde oturak ile demir arasındaki mesafe kapanmış. Normal şartlarda aletin oturulan kısmı ile demiri arasında en az 5 santimlik mesafe olması gerekiyor. Diğer parkları da dolaştım. Aynı alet onlarda da var. Ancak o aletlerde oturak ile demir arasında yeteri kadar mesafe var. Kızımın gittiği parkta bulunan spor aletindeki madde aşındığı için bu mesafe kapanmış. Bu nedenle de kızımın parmağı buraya sıkışmış. Bu aletlerin mahalledeki parklara konulması güzel bir şey. Ancak bu aletlerin sık kontrol edilmesi gerekiyor. Burada belediyenin ihmali var. Sonuç olarak benim kızımın parmağı koptu. Kızım artık parmaksız olarak

hayatına devam edecek." Parkta daha önce de benzer kazalar olduğunu ancak, ailelerin şikayetçi olmadığını öne süren Avlı, "Kızımın kopan parmağının hesabını soracağım. Belediye hakkında hukuki süreç başlattık. Maddi ve manevi haklarımızı sonuna kadar arayacağız" dedi.

Olayın ardından belediye görevlilerinin spor aletini tamir ettiğini belirten Avlı, "Keşke bu aleti benim kızımın parmağı kopmadan önce tamir etselerdi. Bu türlü üzücü bir olay yaşanmamış olurdu. Bu aletin tamir edilmesi için birilerinin parmağının kopması mı gerekiyordu?"dedi. Belediye yetkilileri ise bu tür spor aletlerini 12 yaşından küçük çocukların kullanmaması gerektiğini söyledi. Yetkililer, aletlerin küçük çocuklar ve belli rahatsızlıkları bulunan kişiler tarafından kullanılmaması gerektiğine ilişkin uyarı levhalarının parklarda yer aldığını, bu olayın ardından parktaki spor aletinin tamir edildiğini, ailelerin spor parklarında çocuklarını yalnız bırakmamaları gerektiğini ekledi.

Hiç Kimse o aletin bakımsız olduğundan, bakımının yapılmadığı için bu olayın yaşandığından bahsetmedi tabi ki. Burada oluşan düşünce; halka spor hizmeti götürmek için sadece spor aleti alıp parklara yerleştirmek yetmiyor, hatta kontrolsüz olduğu için tehlike saçıyor.

Başka bir haberde ise Prof. Dr. Yaman Sarpel'in bahsettiği konular bu çalışmamıza sebep olan sıkıntıları özetler niteliktedir. Cihan Haber Ajansı'nın 13 Şubat 2010 saat 10.56 tarihli <http://www.haberler.com/prof-dr-yaman-sarpel-spor-parklarında-vatandas-haberi/> adresinde bulunan Ortopedi ve Travmatoloji Uzmanı Prof. Dr. Yaman Sarpel; belediyeler tarafından mahalle aralarına yaptırılan ve sayıları her geçen gün artan spor parklarının denetim eksikliği olduğu açıkladı. Kondisyon aletlerinin bilinçsiz kullanımına dikkat çeken Ortopedi ve Travmatoloji Uzmanı Prof. Dr. Yaman Sarpel, belediyelerin çeşitli spor aletleri yerleştirerek kurduğu açık hava spor parklarına dikkat çekerek, "Bu spor parklarında bir vatandaşımız kalp krizi geçirirse sorumlusu kim olacak?" sorusunu yöneltti. Her yaşa uygun spor olduğunu ve kontrollü sporun

önemli olduğuna işaret eden Sarpel, "Belediyeler vatandaşların yürüyebileceği yürüme alanları yapabilir. Bu spor parklarında gerekli önlemler alınmıyor. Kalçasını çalıştıran, yürümeye çalışan ve bisiklet aletini çevirmeye çalışan bir vatandaş kalp krizi geçirirse sorumlusu kim olacak? O parklarda 'Sen bu sporu yapabilirsin bunu yapamazsın' diye uyaracak bir görevli yok. Bu spor parkları büyük bir risk içeriyor. Denetimi eksikliği var. Çok da gerekli olmadığını düşünüyorum. Çok sayıda vatandaş o parklarda hangi sporu yapacağını bilmeden spor yapmaya çalışıyor." diye konuştu. Spor yapacak kişinin hangi sporu yapabileceğinin belirlenmesinin önemine dikkat çeken Prof. Dr. Sarpel, "Bu insanlar sağlık kontrolünden geçmeli. Hangi koşullarda spor yapabilirler. Kaç kilometre ya da kaç dakika yürüyebilirler bunlar belirlenmeli. Hastanın kalp kapasitesi bu sporlara izin veriyor mu? Hangi yaş grubunda hangi spor yapılmalı bunlar bilinmeli. Bunun için Okullarda ve sağlık kulüplerinde bu eğitimler verilmeli. Türkiye'de herkes sporu kendisi seçtiği için spor yaralanmaları da artıyor." ifadesini kullandı. Spor sağlığı merkezlerinin sayısının arttığını ancak yeterli olmadığını anlatan Sarpel, "Özellikle bu merkezlerde bayanlar kilo vermek için gidiyor. Birden kilo vermek istedikleri için aşırı spor yapıyor. Daha sonra da diz ağrılarıyla doktora gidiyorlar." şeklinde konuştu.

07.01.2009 saat 18.36 tarihli Gökhan Tünay'ın,

<http://www.habervesaire.com/news/aletli-spor-alanlari-sagligi-tehditediyor1074.html> adresinde bu alanlarla ilgili haberler yer almaktadır.

Bu habere göre; otobüsle ya da otomobille yolculuk ederken veya yürürken trafiğin en yoğun olduğu kavşaklardaki parklar dikkatinizi çekmiştir. Belki de hava almak için bu parklardan birine yolunuz düşmüştür. Apartmanların arasına sıkışmış, yolun kenarında, çoğu zaman kirli İstanbul havasına ve egzoza boğulmuş bu parklarda değişik aletlerin üzerinde spor yapanlara mutlaka rastlamışsınızdır. Peki yediden yetmişe her yaştan insanın büyük bir hevesle kullandığı bu "halka açık" "spor" alanlarının ne kadar güvenli olduğunu, yol

kenarında yapılan sporun ne kadar fayda sağladığını ve bu faaliyetin sağlık açısından bir risk oluşturup oluşturmadığını hiç düşündünüz mü? İstanbul'un çeşitli yerlerindeki spor temalı parklar, bir yandan İstanbulluları sağlık için spor yapmaya teşvik ederken diğer yandan bu parkların konumları ve spor aletlerinin kullanımındaki bilinçsizlik kullanıcıların sağlığı için büyük tehlike oluşturuyor. Bu parklarda kullanılan aletlerin tasarımlarının uygunluğu belgelenmiş olsa da sporun yararlı olabilmesi için öncelikle sporun bilinçli yapılması, sonra da çevre koşullarının uygun olması büyük önem taşıyor. İstanbul Kuştepe'de İzmen sitesi önünde, Karkuyusu otobüs durağının hemen arkasında yani neredeyse yol ortasında bulunan parkta karşılaştığımız 86 yaşındaki Süleyman amca gün aşırı parkı ziyaret edenlerden, yaşından beklenmeyecek güç sarf ediyor bu aletler arasında. Aletlerin nasıl kullanılacağını da biliyor ya da kendince yorumluyor. Aslında bu parklarda herkes birbirinden gördüğünü yapıyor. Türk Kalp Vakfı'ndan Kalp-Damar Hastalıkları ve İç Hastalıkları Uzmanı Dr. Güven Caner ise bilinçsiz sporun yarardan çok zarar getirebileceğini vurguluyor. Spor yapmayı düşünen ya da yoğun tempolu ve stresli yaşam tarzına sahip 30 yaş üzeri herkesin spor programına başlamadan önce mutlaka efor testi yaptırması gerektiğini ifade eden Caner, aksi taktirde sporun kalp krizi, beyin kanaması ve fiziksel sakatlıklara yol açabileceğini söylüyor. Aletli spor alanı parklarında kullanılan aletlerin seçimi ve bu parkların konumu konusunda ise belediyeler pek objektif ölçütlere sahip değil. Örneğin Şişli Belediyesi Park ve Bahçeler Müdürlüğü'nde görevli Ziraat Mühendisi Şah İsmail Gültekin, internette ve fuarda rastladıkları bu sistemi pilot bölgelerde denediklerini, halk hizmetten memnun kalınca projenin işleme konulduğunu anlatıyor. Sadece Şişli Belediyesi sınırlarında yaklaşık 16 tane spor temalı park olduğunu ve şimdiye kadar spor aletleri tahsis edilen parkların yüzde 70'inde halkın kullanım sıklığını artırdığını söyleyen Gültekin, bu alanları kullananların çoğunlukla kadın ve çocuklardan oluştuğunu belirtiyor. Parkların konumları hakkında kendilerinin çok da söz sahibi olmadığını ifade

eden Gültekin, müdürlük görüş belirtse de “benim mahallemde de olsun” diyen muhtarların isteklerinin ağır bastığını, bunun sonucunda yol kenarında kirli havaya maruz kalan sağlıksız parkların ortaya çıktığını söylüyor. Halkın sağlıklı ve bilinçli spor yapması konusunda bilgilendirilmesinin “belediyenin öncelikleri arasında yer almadığını” da vurgulayan Gültekin halkın bilinçlenmesi için broşürler bastırılıp dağıtılmasının faydalı olacağını düşünüyor. Sağlığımızdan ve aletlerin kullanım şekillerinden emin olduktan sonra şehrin kirli havasından biraz da olsa uzaklaşabileceğiniz yeşil alanlarında, kendi güç dengene uygun süre ve ağırlıkta, aletlerin talimatlarına uygun şekilde yapılacak sporun yararlı olmaması için elbette hiçbir neden yok. Buna benzer haberler hemen hemen bütün illerin spor parklarında yaşanan sorunlardır.

1.6.6. Gelişmiş Ülkelerde Belediye ve Spor İlişkisi

Gelişmiş ülkeler, alt ve üst yapı sorunlarını çözmüş ve vatandaşlarına belli standartlarda hayat şartları sunmuş, demokratik hayat nizamına sahip ülkelerdir. Bir gelişmişlik göstergesi olan spora, bu ülkelerde gerekli önem verilmiştir. Bu ülkelerde belediyeler sahip oldukları yetkiler ve maddi imkanlarla halka verecekleri spor hizmetine bilimsel bir yaklaşımla uzun yıllar önce kurumsallaştırmışlardır(Doğu, Kesim, Sivrikaya, 2000:89-106).

Los Angeles Belediyesi Parklarla ilgili birimini 1899, oyun alanı ve rekreasyon birimini 1904’te kurmuştur. Sanayileşme ve beraberinde gelen hızlı kentleşmenin birey, toplum ve kent üzerindeki olumsuz etkileriyle mücadelede sporun önemini fark etmişlerdir. Daha sonra yaşanan savaşlar ve ekonomik buhran dönemlerinde sporun tedavi edici ve canlandırıcı etkisinden yararlanılmıştır(Doğu, Kesim, Sivrikaya, 2000).

Hollanda’da spor tesislerinin tamamına yakını, aynı zamanda işletme masraflarının büyük bir kısmını karşılayan yerel yönetimlerce inşa edilirken, yine

Fransa, Yunanistan, İngiltere ve Danimarka gibi bazı Avrupa ülkelerinde spor tesislerinin yapımı ve spor hizmetlerinin yürütülmesinde yerel yönetimlerden azami ölçüde yararlanılırken, Türkiye’de belediyeler ve il özel idarelerinden GSGM Taşra Teşkilatına %1 gibi oldukça düşük bir oranda pay ayrılmasının öngörülmesi, sporun finansmanında yerel yönetimlerin katılımının ne kadar yetersiz olduğunun bir başka göstergesidir(Bayansalduz, 2003).

Ohio’daki Clyde Belediyesi, diğer hizmetlerinden başka gençlere yönelik yerel ligler düzenlemektedir. Amerika Birleşik Devletleri’ndeki belediyeler genellikle sahip oldukları parklar ve çok geniş seçenekli spor alanlarını işleterek, eğitim ve yönetim programları düzenleyerek ve bu alanda hizmet veren kurum ve kuruluşlara, rehberlik ve liderlik çalışmalarısıyla hizmet etmektedir. Kanada’daki County of Kings Belediyesi, gönüllü kuruluşlara, planlama, liderlik, toplum gelişimi, yönetim eğitimi verip maddi konularda destek olmaktadır(Doğu, Kesim, Sivrikaya, 2000).

Hollanda’nın 195.000 nüfuslu Eindhoven şehrinde Belediye, içinde çok çeşitli spor yapma imkânı olan ultramodern spor alanlarına 150.000 metrekare yer ayırmıştır. Eindhoven Belediyesi, mümkün olduğunca çok insanın spor yapması için, sporu teşvik etmeyi amaç edinmiştir. Bu amaçla, spor kulüpleri desteklenmekte, ucuz tarifelerle spor imkanı sunulmakta, az gelirliler fon ayrılmakta ve çok çeşitli etkinlikler düzenlenmektedir. Spor sahaları şirketleşmiştir. Belediyeye ait 5 spor şirketi vardır. Halkı spor yapmaya teşvik edecek projeler, sivil toplum örgütleri ve diğer kurumların işbirliğiyle yürütülmektedir. Spor kulüplerine, düzenlenen toplantılarla yönetim, pazarlama ve işbirliği geliştirme konularında kurslar verilerek, daha iyi yönetilmeleri amaçlanmaktadır. Ayrıca maddi destek verilmektedir. 1992 yılında Hollanda Hükümeti toplumsal kaynaşmayı geliştirmek amacıyla, İntegral Çevre Projesi adıyla yapılacak bir dizi faaliyet için belediyelerle anlaşma imzalanmıştır. Bu proje, şehrin geri kalmış mahallelerinde toplumsal hareketliliği arttırmak, birey ve

grup kaynaşmasını sağlamak için sporu en etkili araç olarak kabul etmektedir. Ayrımcılıkla mücadele ve toplumsal kaynaşmayı sağlamak için toplumsal alt gruplara, engelliler ve yaşlılara yönelik projeler de vardır. Sport Formula Projesi çerçevesinde, ilköğretim çağındaki çocuklara çok çeşitli spor kursları düzenlenmektedir. Bu proje, 12 Avrupa şehri tarafından uygulanmaktadır. 1993'te başlayan Mahalle Spor ve Sağlık Projesiyle, çeşitli kurum ve kuruluşların da işbirliğiyle, şu çalışmalar yapılmıştır;

- a) Çocuk, oyun bahçeleri ve semt spor sahaları,
- b) Her yıl düzenlenen spor faaliyetlerinin planlanması,
- c) Kendi organizasyonunu gerçekleştirme çalışmaları,
- d) Sağlık konusunda bilgilendirme çalışmaları(Doğu, Kesim, Sivrikaya, 2000).

Japonya'da yapılan bir araştırma, spor parklarının halkın en çok tercih ettiği spor hizmeti olduğunu, dolayısıyla halkın spora katılımını arttırdığını göstermektedir. Spor parklarının, özellikle mahalle aralarındaki açık mekânlarda başarılı olduğu belirlenmiştir. Ayrıca, enformal spor aktiviteleri ile organize spor etkinliklerinde çok küçük spor parklarının 6000 metrekare, tesislere ulaşımında ideal sürenin en çok 10-15 dk. olması gerektiği belirlenmiştir. İngiltere'de Sport Council örgütü bu ülkenin spor kabinesi olarak bilinmektedir. Bu kuruluşun Mahallelerde Spor – Gelecek 10 Yıl başlıklı yayınında, sporu halka götürmeyi hedef alan 10 yıllık stratejiyi üç tema üzerinden açıklamıştır.

Bunlar;

- 1) Kentlerde halkın spora katılımını teşvik etmek,
- 2) Tesis sayısını çoğaltmak,
- 3) Kaliteyi sağlamaktır(Doğu, Kesim, Sivrikaya, 2000).

BÖLÜM II

YÖNTEM

Bu bölümde araştırmanın modeli, evren ve örnekleme, kullanılan veri toplama araçları ve toplanan verilerin analizine ilişkin bilgiler yer almaktadır.

2.1. Araştırmanın Modeli

Bu araştırmada betimsel (tanımlayıcı) araştırma modeli kullanılmıştır. Betimsel çalışmalar bir konu hakkındaki var olan durumu saptamaya yöneliktir.

2.2. Evren ve Örneklem

Araştırmanın evreni Mersin büyükşehir belediyesine bağlı belediyelerin yaptırdığı spor parklarına egzersiz yapmaya gelen kişilerden oluşmaktadır. Örneklem grubu ise kolay ulaşılabilir örneklem yöntemi ile belirlenmiş 166 kişiden oluşmaktadır. Anketlerin uygulanması sırasında herhangi bir özel durum göz önünde bulundurulmadan, bağımsız değişken tespitine gidilmeden ulaşılabilen katılımcı sayısı yaklaşımı uygulanmıştır.

2.3. Veri toplama Araç ve Teknikleri

Araştırma için gerekli verileri toplamak amacıyla anket yöntemi kullanılmıştır. Bu ankette 6'sı demografik soru (cinsiyet, yaş, medeni durum, eğitim durumu, meslek, aylık gelir) ve 22'ü kapalı uçlu soru (evet-hayır, hiç-bazen-her zaman) olmak üzere 28 soru bulunmaktadır. Anket sorularının anlaşılabilirliği bakımından 30 katılımcıya, 15 gün ara ile ön test uygulaması yapılmıştır ve problemleri görülen sorular tekrar düzenlenmiştir.

2.4. Veri Toplama İşlemi

Veri toplama işlemi kapsamında Mersin'de spor parklarında spor yapmaya gelmiş insanlarla bire bir görüşülerek, araştırmayla ilgili bilgi verdikten sonra, araştırmaya katılmak isteyen gönüllü adaylara anketler uygulanmıştır.

2.5. Verilerin Analizi

Araştırmada elde edilen verilerin analizinde SPSS 11.5 İstatistiksel paket programı kullanılmıştır. Sonuçların yorumlanmasında frekans dağılımı ve X^2 tekniği kullanılmıştır. Verilerin çözümünde; yaş, cinsiyet, meslek, eğitim durumu, medeni durumu, aylık net gelir ile ilgili sorularla spor parklarında spor yapmanın sağlıklı yaşam üzerine etkileri ile ilgili sorular karşılaştırılmıştır. Bu karşılaştırma yapılırken X^2 tekniği uygulanmıştır. Bu teknik uygulanırken demografik sorularla diğer sorular arasında ki anlamlılık düzeyi incelenmiştir. Güvenirlik düzeyi $p < 0.05$ olarak alınmıştır.

BÖLÜM III

BULGULAR

Çizelge 1. Katılımcılara ait demografik değişkenlerin yüzdelik dağılımları

Bağımlı değişkenler	Bağımsız değişkenler	f	%
Cinsiyet	Kadın	90	54,2
	Erkek	76	45,8
Yaş	18-20 yaş	20	12,0
	21-30 yaş	38	22,9
	31-40 yaş	34	20,5
	41-50 yaş	33	19,9
	50+ yaş	41	24,7
Meslek	Ev hanımı	44	26,5
	İşsiz	11	6,6
	Memur	16	9,6
	İşçi	9	5,4
	Özel Sektör	18	10,8
	Serbest meslek	9	5,4
	Öğrenci	36	21,7
Aylık gelir	Emekli	23	13,9
	500 tl ve altı	8	4,8
	501-1000 tl	22	13,3
	1001-1500 tl	41	24,7
	1501-2000 tl	57	34,3
Eğitim durumu	2000 tl ve üzeri	38	22,9
	Okur-yazar	3	1,8
	İlkokul	19	11,4
	Ortaokul	30	18,1
	Lise	48	28,9
Medeni durum	Üniversite ve üstü	66	39,8
	Evli	96	57,8
	Bekâr	61	36,7
	Boşanmış	5	3,0
Mersinde ikamet edilen süre	Dul	4	2,4
	1-5 yıl	19	11,4
	6-10 yıl	24	14,5
	11-15 yıl	49	29,5
	16-20 yıl	43	25,9
20+ yıl	31	18,7	

Araştırmaya toplam 166 kişi katılmıştır. Katılımcıların %54,2'si kadın, %45,8'i ise erkeklerden oluşmaktadır. Araştırmaya en fazla katılım 50 ve üzeri yaş grubu (%24,7) ile 21-30 yaş grubundan (%22,9) olmuştur. Araştırmaya katılan ev hanımları %26,5'lik bir kısmı oluşturmaktadır. Araştırmaya ev hanımlarından sonra en fazla katılım öğrencilerden olmuştur (%21,7). Yaklaşık olarak her 3 katılımcıdan 1'i 1501-2000 tl arası gelire sahiptir (%34,3). 1001-1500 tl gelire sahip olanların oranı %24,7, 2000 tl ve üzeri gelire sahip olanların oranı ise %22,9'dur. Araştırmaya en fazla katılım üniversite ve üzeri eğitimden mezun olanlar (39,8) ile lise mezunlarından (%28,9) olmuştur. Katılımcıların %57,8'i evli, %36,7'si ise bekârdır. Katılanların önemli bir çoğunluğu (%29,5) 11-15 yıldır, önemli bir çoğunluğu ise 16-20 yıldır Mersin ilinde ikamet etmektedir.

Çizelge 2. Katılımcıların spor parklarını kullanım amaçlarının yüzdelik dağılımları

T.İ.	Sağlıklı bir yaşam sürmek	Kilo kontrolü sağlamak	Spor yaparak zihniyi sağlamak	Sosyal çevremi genişletmek	Boş zamanları değerlendirmek	Vücut kaslarını geliştirmek	Toplam
f	109	25	8	8	13	3	166
%	65,7	15,1	4,8	4,8	7,8	1,8	100,0

Katılımcıların büyük çoğunluğu (%65,7) sağlıklı bir yaşam sürmek amacı ile spor parklarını kullanmaktadır. Katılımcıların %15,1'lik bir kısmı ise kilo kontrolü sağlamak için spor parklarını kullanmaktadır.

Çizelge 3. Katılımcıların spor parklarını tercih etme nedenlerinin yüzdelerle dağılımları

T.İ.	Ücretsiz olduğu için	Açık havada spor yapmak için	Spor salonlarının ücretleri yüksek olduğu için	Spor salonlarının ortam ve hijyen sıkıntısı olduğu için	Evime yakın olduğu için	Ben spor yaparken çocuğum parkta oynayabiliyor	Toplam
f	49	81	11	1	20	4	166
%	29,5	48,8	6,6	,6	12,0	2,4	100,0

Katılımcıların spor yapmak için spor parklarını tercih etmelerindeki en önemli sebeplerden biri spor parklarının açık havada spor yapma imkanı sağlamasıdır (%48,8). Katılımcıların %29,5'i ise ücretsiz olduğu için spor parklarını tercih etmektedir.

Çizelge 4. Katılımcıların spor parklarındaki çalışmalar sonrasında kendilerini nasıl hissettirdiklerinin yüzdelerle dağılımları

T.İ.	Yorgun ve bitkin	Mutlu	Sağlıklı ve dinç	Çeşitli yerlerde ağrı	Huzurlu	Psikolojik olarak rahatlamış	Toplam
f	56	16	47	11	28	8	166
%	33,7	9,6	28,3	6,6	16,9	4,8	100,0

Yaklaşık olarak 3 kişiden 1'i (%33,7) spor parklarındaki çalışmalar sonrasında kendisini yorgun ve bitkin hissederken, yaklaşık olarak her 4 katılımcıdan 1'i de kendisini sağlıklı ve dinç hissetmektedir.

Çizelge 5. Katılımcıların haftalık spor yaptıkları gün sayısının yüzdelerle dağılımları

T.İ.	1Gün	2 gün	3 gün	4 gün	5-7 gün	Toplam
f	26	58	40	28	14	166
%	15,7	34,9	24,1	16,9	8,4	100,0

Katılımcıların büyük çoğunluğu haftada 2 gün (%34,9) ya da 3 gün (%24,1) spor parklarını kullanmaktadır.

Çizelge 6. Katılımcıların “çalışmalarınızı haftanın aynı gün ve saatlerinde mi yapıyorsunuz?” sorusuna verdiklerine yanıtların yüzdelerle dağılımları

T.İ.	Evet	Hayır	Bazen	Toplam
f	33	80	53	166
%	19,9	48,2	31,9	100,0

Katılımcıların %19,9'u çalışmalarını haftanın aynı gün ve saatlerinde yaparken, %48,2'si çalışmalarını aynı gün ve saatlerde yapmamaktadır. Katılımcıların %31,9'u ise çalışmalarını bazen aynı gün ve saatlerde yapmaktadır.

Çizelge 7. Katılımcıların “parklardaki spor aletlerinde spor yapmaya başlamadan önce bir sağlık kontrolünden geçtiniz mi” sorusuna verdiklerine yanıtların yüzdelerle dağılımları

T.İ.	Evet	Hayır	Toplam
f	32	134	166
%	19,3	80,7	100,0

Katılımcıların büyük çoğunluğu (%80,7) spor parklarında spor yapmaya başlamadan önce herhangi bir sağlık kontrolünden geçmemiştir.

Çizelge 8. Katılımcıların “spor aletleri ile spor yapmadan önce herhangi bir iskelet sistemi (bel-boyun-eklem) rahatsızlığı yaşıyor muydunuz” sorusuna verdiklerine yanıtların yüzdeler dağılımları

T.İ.	Hiç yaşamıyordum	Biraz yaşıyordum	Çok yaşıyordum	Toplam
f	50	93	23	166
%	30,1	56,0	13,9	100,0

Katılımcıların yarısından fazlası (%56) spor aletleri ile spor yapmaya başlamadan önce kısmen iskelet sistemi rahatsızlığı yaşarken, katılımcıların 13,9’u çok fazla iskelet sistemi rahatsızlığı yaşamaktaydı. Katılımcıların %30,1’i ise çalışmalara başlamadan önce herhangi bir iskelet sistemi problemine sahip değildi.

Çizelge 9. Katılımcıların “spor parklarında bir spor uzmanı gözetiminde mi çalışıyorsunuz” sorusuna verdiklerine yanıtların yüzdeler dağılımları

T.İ.	Evet	Hayır	Toplam
f	7	159	166
%	4,2	95,8	100,0

Katılımcıların tamamına yakını (%95,8) spor uzmanı gözetimi olmadan kendi başına spor çalışmalarını yapmaktadır.

Çizelge 10. Katılımcıların “spor parklarında spor uzmanı gözetiminde çalışmanın doğru olduğu düşüncesine katılıyor musunuz” sorusuna verdiklerine yanıtların yüzdeler dağılımları

T.İ.	Katılıyorum	Katılmıyorum	Toplam
f	152	14	166
%	91,6	8,4	100,0

Katılımcıların büyük bir çoğunluğu (%91,6) spor parklarındaki çalışmaların spor uzmanı gözetiminde yapılması gerektiği görüşüne katılmaktadır.

Çizelge 11. Katılımcıların “çalışmanın başında ısınma hareketleri yapıyor musunuz” sorusuna verdiklerine yanıtın yüzdeler dağılımları

T.İ.	Her zaman yapıyorum	Bazen yapıyorum	Hiç yapmıyorum	Toplam
f	72	67	27	166
%	43,4	40,4	16,3	100,0

Katılımcıların %43,4’ü çalışmalar öncesinde her zaman ısınma hareketleri yaparken, %40,4’ü ise bazen ısınma hareketleri yapmaktadır. Katılımcıların %16,3’ü ise çalışmalar öncesinde hiç ısınma yapmamaktadır.

Çizelge 12. Katılımcıların “spor aletlerinin üzerinde kullanım şekli ve hareket tekrar sayısı yazılı olarak belirtilmiş midir” sorusuna verdiklerine yanıtın yüzdeler dağılımları

T.İ.	Evet	Hayır	Toplam
f	31	135	166
%	18,7	81,3	100,0

Katılımcıların büyük çoğunluğu spor aletlerinin üzerinde kullanım şekli ve tekrar sayısının yazmadığını beyan etmiştir.

Çizelge 13. Katılımcıların “spor parklarındaki spor aletlerinin hangi kas gruplarını çalıştırdığını biliyor musunuz” sorusuna verdiklerine yanıtların yüzdeler dağılımları

T.İ.	İyi biliyorum	Biraz biliyorum	Hiç bilmiyorum	Toplam
f	22	112	32	166
%	13,3	67,5	19,3	100,0

Katılımcıların %13,3’ü spor aletlerinin hangi kas grubunu çalıştırdığını iyi biliyorken, %67,5’i biraz bilmektedir. %19,3’ü ise spor aletlerinin hangi kas grubunu çalıştırdığını hiç bilmemektedir.

Çizelge 14. Katılımcıların “bu spor aletleriyle spor yapmaya başladığımızdan bu yana herhangi bir sağlık sorunu yaşadınız mı” sorusuna verdiklerine yanıtların yüzdeler dağılımları

T.İ.	Çok yaşadım	Biraz yaşadım	Hiç yaşamadım	Toplam
f	4	82	80	166
%	2,4	49,4	48,2	100,0

Spor aletleri ile çalışmalara başladıktan sonra katılımcıların %49,4’ü biraz sağlık problemi yaşamıştır. Buna karşın %48,2’lik bir kısım ise çalışmalara başladıktan sonra hiç sağlık sorunu yaşamamıştır.

Çizelge 15. Katılımcıların “spor parklarında spor yaparken uygun bir eşofman ve spor ayakkabısı kullanıyor musunuz” sorusuna verdiklerine yanıtların yüzdeler dağılımları

T.İ.	Her zaman	Bazen	Toplam
f	120	46	166
%	72,3	27,7	100,0

Yaklaşık olarak her 4 katılımcıdan 1'i (%72,3) spor parklarında spor yaparken uygun bir eşofman ve spor ayakkabısı kullanmaktadır.

Çizelge 16. Katılımcıların “spor parklarında spor yaparken spor kıyafeti dışında kıyafetlerle spor yapan insanlar gördünüz mü” sorusuna verdiklerine yanıtların yüzdeler dağılımları

T.İ.	Hiç görmedim	Bazen gördüm	Çok gördüm	Toplam
f	7	67	92	166
%	4,2	40,4	55,4	100,0

Katılımcıların %55,4'ü spor kıyafeti dışındaki kıyafetler ile spor yapanları çok fazla görmüştür. %40,4'ü bazen görmüştür. Katılımcıların %4,2'si ise spor kıyafeti dışındaki kıyafetler ile spor yapanları hiç görmemiştir.

Çizelge 17. Katılımcıların “ilkokul dönemi ve bu dönem yaş grubunun altındaki çocukların spor parklarında spor yapmalarının sakıncalı olduğu yazılı olarak belirtildiği halde spor aletlerini kullandıklarını gördünüz mü” sorusuna verdiklerine yanıtların yüzdeler dağılımları

T.İ.	Hiç görmedim	Bazen gördüm	Çok gördüm	Toplam
f	3	51	112	166
%	1,8	30,7	67,5	100,0

Katılımcıların büyük çoğunluğu (%67,5) küçük çocukların spor parklarındaki aletleri kullandığını çok fazla görmüştür. Katılımcıların %30,7'si ise çocukların aletleri kullandığını bazen görmüştür.

Çizelge 18. Katılımcıların “günün belli saatlerinde kalabalık gruplardan dolayı spor aletlerinin kullanımında sorun yaşadınız mı” sorusuna verdikleri yanıtların yüzdeler dağılımları

T.İ.	Hiç yaşamadım	Bazen yaşadım	Çok yaşadım	Toplam
f	16	118	32	166
%	9,6	71,1	19,3	100,0

Katılımcıların büyük çoğunluğu (%71,7) günün belli saatlerinde kalabalıktan dolayı spor aletlerini kullanmakta sıkıntı yaşamıştır. %19,3'lük bir kısım ise çok fazla sıkıntı yaşamıştır.

Çizelge 19. Katılımcıların “spor parklarındaki dinlenme ve bekleme yerlerinin sayısının yeterli olduğunu düşünüyor musunuz” sorusuna verdiklerine yanıtların yüzdeler dağılımları

T.İ.	Evet	Hayır	Toplam
f	21	145	166
%	12,7	87,3	100,0

Katılımcıların büyük çoğunluğu (%87,3) spor parklarındaki bekleme ve dinlenme yerlerinin yetersiz olduğunu düşünmektedir.

Çizelge 20. Katılımcıların “spor parklarının yakınlarında olası sağlık sorunlarına müdahale edebilecek sağlık ocağı, ambulans veya doktor bulunuyor mu” sorusuna verdiklerine yanıtların yüzdeler dağılımları

T.İ.	Evet	Hayır	Toplam
f	40	126	166
%	24,1	75,9	100,0

Katılımcıların %24,1'inin spor yaptığı yerin yakınında sağlık ocağı, ambulans veya doktor bulunurken, %75,9'unun spor yaptığı yerde sağlık ocağı, ambulans ve doktor bulunmamaktadır.

Çizelge 21. Katılımcıların “spor parklarındaki spor aletlerinin sayısının yeterli olduğuna inanıyor musunuz” sorusuna verdiklerine yanıtların yüzdeler dağılımları

T.İ.	Evet	Hayır	Toplam
f	48	118	166
%	28,9	71,1	100,0

Katılımcıların %28,9’u spor parklarındaki aletlerin sayısının yeterli olduğunu düşünürken, %71,1’i aletlerin sayısının yetersiz olduğunu düşünmektedir.

Çizelge 22. Katılımcıların “yerel yönetimlerin halkın spor yapmasına yönelik yaptırdığı spor parklarının amacına hizmet ettiğine inanıyor musunuz” sorusuna verdiklerine yanıtların yüzdeler dağılımları

T.İ.	Çok inanıyorum	Biraz inanıyorum	Hiç inanmıyorum	Toplam
f	35	97	34	166
%	21,1	58,4	20,5	100,0

Katılımcıların %21,1’i spor parklarının amacına hizmet ettiğine çok fazla inanmaktadır. %58,4’ü bu parkların amacına hizmet ettiğine biraz inanırken, %20,5’i ise spor parklarının amacına hizmet ettiğine inanmamaktadır.

Çizelge 23. Katılımcıların cinsiyetlerine göre spor parklarını kullanım amaçlarının karşılaştırılması

Cinsiyet	T.İ.	Sağlıklı bir yaşam sürmek	Kilo kontrolü sağlamak	Spor yaparak zihniyi sağlamak	Sosyal çevremi genişletmek	Boş zamanları değerlendirmek	Vücut kaslarını geliştirmek	Toplam	Ki-Kare
Kadın	f	58	19	3	4	5	1	90	$X^2=7,609$ $df=5$ $p=,179$
	%	64,4	21,1	3,3	4,4	5,6	1,1	100,0	
Erkek	f	51	6	5	4	8	2	76	
	%	67,1	7,9	6,6	5,3	10,5	2,6	100,0	
Toplam	f	109	25	8	8	13	3	166	
	%	65,7	15,1	4,8	4,8	7,8	1,8	100,0	

Hem kadın hem de erkek katılımcıların yaklaşık olarak 2/3'ü sağlıklı bir yaşam sürmek amacı ile spor parklarını kullanmaktadır. Aynı zamanda kadınların önemli bir kısmı kilo kontrolü sağlamak için spor parklarını kullanırken, erkeklerin çok az bir kısmı bu amaç için spor parklarını kullanmaktadır. Katılımcıların cinsiyetlerine göre spor parklarını kullanma amaçları arasında farklılıklar vardır ancak bu farklılıklar istatistiksel olarak anlamlı değildir ($p>0,05$).

Çizelge 24. Katılımcıların cinsiyetlerine göre spor parklarını tercih etme nedenlerinin karşılaştırılması

Cinsiyet	T.İ	Ücretsiz olduğu için	Açık havada spor yapmak için	Spor salonlarının ücretleri yüksek olduğu için	Spor salonlarının ortam ve hijyen sıkıntısı olduğu için	Evime yakın olduğu için	Ben spor yaparken çocuğum parkta oynayabiliyor	Toplam	Ki-Kare
Kadın	f	26	39	7	1	14	3	90	X ² =5,169 df=5 p=,396
	%	28,9	43,3	7,8	1,1	15,6	3,3	100,0	
Erkek	f	23	42	4	0	6	1	76	
	%	30,3	55,3	5,3	,0	7,9	1,3	100,0	
Toplam	f	49	81	11	1	20	4	166	
	%	29,5	48,8	6,6	,6	12,0	2,4	100,0	

Kadın katılımcıların yarısından az bir kısmı (%43,3) erkek katılımcıların ise yarısından fazlası (%55,3) açık havada spor yapma imkanı sağladığı için spor parklarını tercih etmektedir. Buna ek olarak hem kadın hem de erkek katılımcıların yaklaşık 1/3'ü ücretsiz olduğu için spor parklarını tercih etmektedir. Kadın ve erkek katılımcıların spor parklarını tercih etme sebepleri arasında az da olsa farklılık vardır ancak bu farklılık istatistiksel olarak anlamlı değildir ($p>0,05$).

Çizelge 25. Katılımcıların yaş gruplarına göre spor parklarındaki çalışmalar sonrasında kendilerini nasıl hissettirdiklerinin karşılaştırılması

Yaş grupları	T. İ.	Yorgun ve bitkin	Mutlu	Sağlıklı ve dinç	Çeşitli yerlerde ağrı	Huzurlu	Psikolojik olarak rahatsız	Toplam	Ki-Kare
20 yaş ve altı	f	4	3	7	2	3	1	20	$X^2=24,4$ $df=20$ $p=,224$
	%	20.0	15.	35.0	10.0	15.0	5.0	100.	
21-30 yaş	f	12	5	13	2	4	2	38	
	%	31.6	13.	34.2	5.3	10.5	5.3	100.	
31-40 yaş	f	8	6	8	1	7	4	34	
	%	23.5	17.	23.5	2.9	20.6	11.8	100.	
41-50 yaş	f	13	1	7	2	9	1	33	
	%	39.4	3.0	21.2	6.1	27.3	3.0	100.	
50 yaş ve üzeri	f	19	1	12	4	5	0	41	
	%	46.3	2.4	29.3	9.8	12.2	.0	100.	
Toplam	f	56	16	47	11	28	8	166	
	%	33.7	9.6	28.3	6.6	16.9	4.8	100.	

Spor parklarındaki çalışmalar sonrasında 20 ve altı yaş grubunda katılımcıların bir kısmı (%20) kendini yorgun ve bitkin hissederken, bir kısmı (%35) kendini sağlıklı ve dinç hissetmektedir. 21-30 yaş arası katılımcıların bir kısmı (%31,6) kendilerini yorgun ve bitkin, bir kısmı (%34,2) da kendilerini sağlıklı ve dinç hissetmektedir. 31-40 yaş arası katılımcılar da çalışmalar sonrasında kendisini yorgun ve bitkin (%23,5), sağlıklı ve dinç (%23,5), huzurlu ve mutlu (%20,6) hisseden katılımcıların sayısı birbirine oldukça yakındır. 41-50 yaş arasında bulunan katılımcıların %39,4'ü çalışmalar sonrasında kendini yorgun ve bitkin hissederken, 50 ve üzeri yaş grubunda bulunan katılımcıların yarısına yakını (%46,3) kendisini yorgun hissetmektedir. Katılımcıların çalışmalar sonrasında kendilerinde hissettikleri duygular arasında farklılıklar vardır ancak bu farklılıklar istatistiksel olarak anlamlı değildir ($p>0,05$).

Çizelge 26. Katılımcıların yaş gruplarına göre haftalık spor yaptıkları gün sayısının karşılaştırılması

Yaş grupları	T.İ.	1 gün	2 gün	3 gün	4 gün	5-7 gün	Toplam	Ki-Kare
20 yaş ve altı	f	8	9	3	0	0	20	X ² =50,700 df=16 p=,000
	%	40,0	45,0	15,0	,0	,0	100,0	
21-30 yaş	f	10	11	11	4	2	38	
	%	26,3	28,9	28,9	10,5	5,3	100,0	
31-40 yaş	f	4	12	12	5	1	34	
	%	11,8	35,3	35,3	14,7	2,9	100,0	
41-50 yaş	f	4	16	5	7	1	33	
	%	12,1	48,5	15,2	21,2	3,0	100,0	
50 yaş ve üzeri	f	0	10	9	12	10	41	
	%	,0	24,4	22,0	29,3	24,4	100,0	
Toplam	f	26	58	40	28	14	166	
	%	15,7	34,9	24,1	16,9	8,4	100,0	

20 ve altı yaş grubundaki katılımcıların önemli bir kısmı (%40) haftada 1 gün spor parklarında spor yaparken, önemli bir kısmı da (%45) haftada 2 gün spor yapmaktadır. 21-30 yaş grubundaki katılımcıların büyük çoğunluğu haftada 1 gün (%28), 2 gün (%28,9) ve ya haftada 3 gün (%28,9) spor parklarını kullanmaktadır. 31-40 yaş arasındaki katılımcıların %35,3'ü haftada 2 gün, %35,3'ü de haftada 3 gün spor parklarını kullanmaktadır. 41-50 yaş grubundaki katılımcıların yarısına yakını (%48,5) haftada 2 gün, 50 ve üzeri yaş grubundaki katılımcılar ise haftada 2 gün (%24,4), 3 gün (%22), 4 gün (%29,3) ve ya 5-7 gün (%24,4) spor parklarını kullanmaktadır. Katılımcıların spor parklarını kullandıkları haftalık gün sayısı yaş gruplarına göre farklılık göstermektedir (p<0,05).

Çizelge 27. Katılımcıların “spor parklarındaki dinlenme ve bekleme yerlerinin sayısının yeterli olduğunu düşünüyor musunuz” sorusuna verdiklerine yanıtların yaş gruplarına göre karşılaştırılması

Yaş grupları	T.İ.	Evet	Hayır	Toplam	Ki-Kare
20 yaş ve altı	f	3	17	20	X ² =4,067 df=4 p=,397
	%	15,0	85,0	100,0	
21-30 yaş	f	2	36	38	
	%	5,3	94,7	100,0	
31-40 yaş	f	3	31	34	
	%	8,8	91,2	100,0	
41-50 yaş	f	6	27	33	
	%	18,2	81,8	100,0	
50 yaş ve üzeri	f	7	34	41	
	%	17,1	82,9	100,0	
Toplam	f	21	145	166	
	%	12,7	87,3	100,0	

20 ve altı yaş grubundaki katılımcıların %85'i, 21-30 yaş katılımcıların %94,7'si, 31-40 yaş katılımcıların %91,2'si, 41-50 yaş katılımcıların %81,8'i, 51 ve üzeri yaş katılımcıların ise %82,9'u spor parklarındaki bekleme yerlerinin yetersiz olduğunu düşünmektedir. Spor parklarındaki dinlenme ve bekleme yerlerinin yeterli olup olmadığını düşüncesine katılım konusunda yaş gruplarının arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark yoktur ($p>0,05$).

Çizelge 28. Katılımcıların gelir düzeylerine göre spor parklarını tercih etme nedenlerinin karşılaştırılması

Gelir düzeyi	T.İ.	Ücretsiz olduğu için	Açık havada spor yapmak için	Spor salonlarının ücretleri yüksek olduğu için	Spor salonlarının ortam ve hijyen sıkıntısı olduğu için	Evime yakın olduğu için	Ben spor yaparken çocuğum parkta oynamabildiği için	Toplam	Ki-Kare
500 tl ve altı	f	2	5	1	0	0	0	8	X ² =24,668 df=20 p=,214
	%	25,0	62,5	12,5	,0	,0	,0	100,0	
501-1000 tl	f	11	8	2	0	1	0	22	
	%	50,0	36,4	9,1	,0	4,5	,0	100,0	
1001-1500 tl	f	13	16	2	0	6	4	41	
	%	31,7	39,0	4,9	,0	14,6	9,8	100,0	
1501-2000 tl	f	12	32	4	1	8	0	57	
	%	21,1	56,1	7,0	1,8	14,0	,0	100,0	
2001 tl ve üzeri	f	11	20	2	0	5	0	38	
	%	28,9	52,6	5,3	,0	13,2	,0	100,0	
Toplam	f	49	81	11	1	20	4	166	
	%	29,5	48,8	6,6	,6	12,0	2,4	100,0	

Gelir düzeyi 500 tl ve altı olan katılımcılar (%62,5), 1001-1500 tl olan katılımcılar (%39), 1501-2000 tl olan katılımcılar (%56,1) ile geliri 2001 tl ve üzeri olan katılımcıların (%52,6) büyük çoğunluğu açık havada spor yapma imkanı sağladığı için spor parklarını tercih ederken, gelir düzeyi 501-1000 tl olan katılımcıların büyük çoğunluğu (%50) ücretsiz olduğu için spor parklarını tercih etmektedir. Katılımcıların gelir düzeylerine göre spor parklarını tercih etme sebepleri istatistiksel olarak farklılık göstermemektedir (p>0,05).

Çizelge 29. Katılımcıların “çalışmanın başında ısınma hareketleri yapıyor musunuz” sorusuna verdiklerine yanıtların eğitim durumlarına göre karşılaştırılması

Eğitim durumu	T.İ.	Her zaman yapıyorum	Bazen yapıyorum	Hiç yapmıyorum	Toplam	Ki-Kare
Okur yazar	f	1	0	2	3	X ² =21,723 df=8 p=,005
	%	33,3	,0	66,7	100,0	
İlkokul	f	4	8	7	19	
	%	21,1	42,1	36,8	100,0	
Ortaokul	f	11	11	8	30	
	%	36,7	36,7	26,7	100,0	
Lise	f	21	21	6	48	
	%	43,8	43,8	12,5	100,0	
Üniversite ve üstü	f	35	27	4	66	
	%	53,0	40,9	6,1	100,0	
Toplam	f	72	67	27	166	
	%	43,4	40,4	16,3	100,0	

Okuryazar olan katılımcıların %33,3’ü, ilkokul mezunu olanların %21,1’i, ortaokul mezunu olanların %36,7’si, lise mezunu olanların %43,8’i, üniversite ve üzeri eğitimden mezun olanların ise %53’ü her zaman ısınma egzersizleri yaparken, okuryazar olanların %66,7’si, ilkokul mezunlarının %36,6’sı, ortaokul mezunu olanların %26,7’si, lise mezunu olanların %12,5’i, üniversite ve üzeri eğitimden mezun olanların %6,1’i hiçbir zaman ısınma egzersizi yapmamaktadır. Katılımcıların spor parklarındaki çalışmaları öncesinde ısınma egzersizi yapma durumları katılımcıların eğitim durumlarına göre istatistiksel olarak anlamlı farklılık göstermektedir (p<0,05).

Çizelge 30. Katılımcıların “spor parklarında spor yaparken uygun bir eşofman ve spor ayakkabısı kullanıyor musunuz” sorusuna verdiklerine yanıtların eğitim durumlarına göre karşılaştırılması

Eğitim durumu	T.İ.	Her zaman	Bazen	Toplam	Ki-Kare
Okur yazar	f	1	2	3	$X^2=11,941$ $df=4$ $p=,018$
	%	33,3	66,7	100,0	
İlkokul	f	10	9	19	
	%	52,6	47,4	100,0	
Ortaokul	f	18	12	30	
	%	60,0	40,0	100,0	
Lise	f	40	8	48	
	%	83,3	16,7	100,0	
Üniversite ve üstü	f	51	15	66	
	%	77,3	22,7	100,0	
Toplam	f	120	46	166	
	%	72,3	27,7	100,0	

Okuryazar olan katılımcıların %33,3'ü, ilkokul mezunu olanların %52,6'sı, ortaokul mezunu olanların %60'ı, lise mezunu olanların %83,3'ü, üniversite ve üzeri eğitim mezunlarının ise %77,3'ü spor yaparken her zaman uygun bir eşofman ve ayakkabı kullanmaktadır. Katılımcıların spor parklarındaki çalışmaları sırasında eşofman ve spor ayakkabı kullanma durumları katılımcıların eğitim durumlarına göre istatistiksel olarak anlamlı farklılık göstermektedir ($p<0,05$).

Çizelge 31. Katılımcıların “yerel yönetimlerin halkın spor yapmasına yönelik yaptırdığı spor parklarının amacına hizmet ettiğine inanıyor musunuz” sorusuna verdiklerine yanıtların eğitim durumlarına göre karşılaştırılması

Eğitim durumu	T.İ.	Çok inanıyorum	Biraz inanıyorum	Hiç inanmıyorum	Toplam	Ki-Kare
Okur yazar	f	1	2	0	3	X ² =4,748 df=8 p=,784
	%	33,3	66,7	,0	100,0	
İlkokul	f	6	8	5	19	
	%	31,6	42,1	26,3	100,0	
Ortaokul	f	6	17	7	30	
	%	20,0	56,7	23,3	100,0	
Lise	f	10	31	7	48	
	%	20,8	64,6	14,6	100,0	
Üniversite ve üstü	f	12	39	15	66	
	%	18,2	59,1	22,7	100,0	
Toplam	f	35	97	34	166	
	%	21,1	58,4	20,5	100,0	

Okuryazar olanların %33,3'ü, ilkokul mezunu olanların %31,6'sı, ortaokul mezunu olanların %20'si, lise mezunu olanların %20,8'i, üniversite ve üzeri eğitimden mezun olanların ise %18,2'si spor parklarının amacına hizmet ettiğine çok inanmaktadır. Okuryazar olanların %66,7'si, ilkokul mezunu olanların %26,3'ü, ortaokul mezunu olanların %23,3'ü, lise mezunu olanların %14,6'sı, üniversite ve üzeri eğitimden mezun olanların ise %22,7'si spor parklarının amacına hizmet ettiğine inanmamaktadır. Spor parklarının amacına hizmet edip etmediği konusunda katılımcıların eğitim durumlarına göre farklılıklar vardır. Ancak bu farklılıklar istatistiksel olarak anlamlı değildir ($p > 0,05$).

Çizelge 32. Katılımcıların “spor parklarındaki spor aletlerinin hangi kas gruplarını çalıştırdığını biliyor musunuz” sorusuna verdiklerine yanıtların eğitim durumlarına göre karşılaştırılması

Eğitim durumu	T.İ.	İyi biliyorum	Biraz biliyorum	Hiç bilmiyorum	Toplam	Ki-Kare
Okur yazar	f	0	1	2	3	X ² =19,643 df=8 p=.012
	%	,0	33,3	66,7	100,0	
İlkokul	f	2	9	8	19	
	%	10,5	47,4	42,1	100,0	
Ortaokul	f	5	17	8	30	
	%	16,7	56,7	26,7	100,0	
Lise	f	3	38	7	48	
	%	6,3	79,2	14,6	100,0	
Üniversite ve üstü	f	12	47	7	66	
	%	18,2	71,2	10,6	100,0	
Toplam	f	22	112	32	166	
	%	13,3	67,5	19,3	100,0	

Okuryazar olan katılımcıların hiçbiri parklardaki spor aletlerinin hangi kas grubunu çalıştırdığını iyi bilmemektedir. İlkokul mezunu olanların %10,5'i, ortaokul mezunu olanların %16,7'si, lise mezunu olanların %6,3'ü, üniversite ve üzeri eğitimden mezun olanların ise %18,2'si aletlerin hangi kas grubunu çalıştırdığını iyi bilmektedir. Okuryazar olan katılımcıların %66,7'si, ilkokul mezunu olan katılımcıların %42,1'i, ortaokul mezunu olanların %26,7'si, lise mezunu olanların %14,6'sı, üniversite ve üzeri eğitimden mezun olanların ise %10,6'sı spor parklarındaki spor aletlerinin hangi kas grubunu çalıştırdığını hiç bilmemektedir. Spor parklarındaki spor aletlerinin hangi kas grubunu çalıştırdığının bilinmesi konusunda eğitim durumuna göre istatistiksel olarak anlamlı farklılık vardır ($p < 0,05$).

Çizelge 33. Katılımcıların “yerel yönetimlerin halkın spor yapmasına yönelik yaptırıldığı spor parklarının amacına hizmet ettiğine inanıyor musunuz” sorusuna verdiklerine yanıtların yaş gruplarına göre karşılaştırılması

Yaş grupları	T.İ.	Çok inaniyorum	Biraz inaniyorum	Hiç inanmıyorum	Toplam	Ki-Kare
20 yaş ve altı	f	4	15	1	20	X ² =32,205 df=8 p=,000
	%	20,0	75,0	5,0	100,0	
21-30 yaş	f	7	15	16	38	
	%	18,4	39,5	42,1	100,0	
31-40 yaş	f	4	26	4	34	
	%	11,8	76,5	11,8	100,0	
41-50 yaş	f	3	23	7	33	
	%	9,1	69,7	21,2	100,0	
50 yaş ve üzeri	f	17	18	6	41	
	%	41,5	43,9	14,6	100,0	
Toplam	f	35	97	34	166	
	%	21,1	58,4	20,5	100,0	

20 ve altı yaş grubundaki katılımcıların %75'i, 21-30 yaş katılımcıların %39,5'i, 31-40 yaş katılımcıların %76,5'i, 41-50 yaş katılımcıların %69,7'si, 51 ve üzeri yaş katılımcıların ise %43,9'u spor parklarının amacına biraz hizmet ettiğine inanmaktadır. Spor parklarının amacına hizmet edip etmediği konusunda yaş gruplarının görüşleri birbirinden istatistiksel olarak farklıdır (p<0,05).

Çizelge 34. Katılımcıların “bu spor aletleriyle spor yapmaya başladığımızdan bu yana herhangi bir sağlık sorunu yaşadınız mı” sorusuna verdiklerine yanıtların yaş gruplarına göre karşılaştırılması

Yaş grupları	T.İ.	Çok yaşadım	Biraz yaşadım	Hiç yaşamadım	Toplam	Ki-Kare
20 yaş ve altı	f	1	5	14	20	X ² =10,608 df=8 p=,225
	%	5,0	25,0	70,0	100,0	
21-30 yaş	f	1	15	22	38	
	%	2,6	39,5	57,9	100,0	
31-40 yaş	f	1	18	15	34	
	%	2,9	52,9	44,1	100,0	
41-50 yaş	f	1	20	12	33	
	%	3,0	60,6	36,4	100,0	
50 yaş ve üzeri	f	0	24	17	41	
	%	,0	58,5	41,5	100,0	
Toplam	f	4	82	80	166	
	%	2,4	49,4	48,2	100,0	

20 ve altı yaş katılımcıların büyük bir kısmı (%70) spor aletleri ile çalışmalara başladıktan sonra hiç sağlık problemi yaşamamıştır. 21-30 yaş katılımcıların yarısından fazlası (%57,9) da hiç sorun yaşamazken, 31-40 yaş (%52,9), 41-50 yaş (%60,6), 50 ve üzeri yaş (%58,5) katılımcıların yarısından fazlası biraz sağlık problemi yaşamıştır. Spor aletleri ile çalışmaya başladıktan sonra farklı yaş gruplarındaki katılımcılar farklı oranlarda sorunlar yaşamıştır. Ancak katılımcıların çalışmalar sonrasında sağlık sorunu yaşamaları ile yaş grupları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir bağlantı bulunamamıştır ($p>0,05$).

Çizelge 35. Katılımcıların “spor parklarında spor uzmanı gözetiminde çalışmanın doğru olduğu düşüncesine katılıyor musunuz” sorusuna verdiklerine yanıtların yaş gruplarına göre karşılaştırılması

Yaş grupları	T.İ.	Katılıyorum	Katılmıyorum	Toplam	Ki-Kare
20 yaş ve altı	f	17	3	20	X ² =13,329 df=4 p=,010
	%	85,0	15,0	100,0	
21-30 yaş	f	31	7	38	
	%	81,6	18,4	100,0	
31-40 yaş	f	30	4	34	
	%	88,2	11,8	100,0	
41-50 yaş	f	33	0	33	
	%	100,0	,0	100,0	
50 yaş ve üzeri	f	41	0	41	
	%	100,0	,0	100,0	
Toplam	f	152	14	166	
	%	91,6	8,4	100,0	

20 ve altı yaş katılımcıların %85'i, 21-30 yaş katılımcıların %81,6'sı, 31-40 yaş katılımcıların %88,2'si, 41-50 yaş ile 51 ve üzeri yaş katılımcıların tamamı (%100) spor çalışmaları sırasında uzmanla çalışılması gerektiği görüşüne katılmaktadır. Spor parklarındaki çalışmaların spor uzmanı eşliğinde yapılması gerektiği görüşüne katılım konusunda yaş gruplarına göre istatistiksel olarak anlamlı farklılıklar vardır ($p<0,05$)

Çizelge 36. Katılımcıların “spor aletleri ile spor yapmadan önce herhangi bir iskelet sistemi (bel-boyun-eklem) rahatsızlığı yaşıyor muydunuz” sorusuna verdiklerine yanıtların yaş gruplarına göre karşılaştırılması

Yaş grupları	T.İ.	Hiç yaşamıyordum	Biraz yaşıyordum	Çok yaşıyordum	Toplam	Ki-Kare
20 yaş ve altı	f	12	8	0	20	$X^2=57,08$ 7 $df=8$ $p=,000$
	%	60,0	40,0	,0	100,0	
21-30 yaş	f	24	10	4	38	
	%	63,2	26,3	10,5	100,0	
31-40 yaş	f	7	23	4	34	
	%	20,6	67,6	11,8	100,0	
41-50 yaş	f	5	26	2	33	
	%	15,2	78,8	6,1	100,0	
50 yaş ve üzeri	f	2	26	13	41	
	%	4,9	63,4	31,7	100,0	
Toplam	f	50	93	23	166	
	%	30,1	56,0	13,9	100,0	

20 ve altı yaş katılımcıların %60'ı ve 21-30 yaş katılımcıların %63,2'si çalışmalara başlamadan önce hiç iskelet sistemi rahatsızlığı yaşamamaktayken, 31-40 yaş katılımcıların %67,6'sı, 41-50 yaş katılımcıların %78,8'i, 50 ve üzeri yaş katılımcıların ise %63,4'ü iskelet sistemi rahatsızlıklarını biraz yaşamaktaydı. Katılımcıların çalışmalar öncesinde iskelet sistemi rahatsızlıklarını yaşama durumları katılımcıların yaş gruplarına göre istatistiksel olarak anlamlı düzeyde farklılık göstermektedir ($p<0,05$).

Çizelge 37. Katılımcıların “spor parklarında spor yaparken uygun bir eşofman ve spor ayakkabısı kullanıyor musunuz” sorusuna verdiklerine yanıtların gelir düzeylerine göre karşılaştırılması

Gelir düzeyi	T.İ.	Her zaman	Bazen	Toplam	Ki-Kare
500 tl ve altı	f	4	4	8	X ² =11,473 df=4 p=,022
	%	50,0	50,0	100,0	
501-1000 tl	f	16	6	22	
	%	72,7	27,3	100,0	
1001-1500 tl	f	26	15	41	
	%	63,4	36,6	100,0	
1501-2000 tl	f	39	18	57	
	%	68,4	31,6	100,0	
2001 tl ve üzeri	f	35	3	38	
	%	92,1	7,9	100,0	
Toplam	f	120	46	166	
	%	72,3	27,7	100,0	

Geliri 500 tl ve altı olan katılımcıların %50'si, geliri 501-1000 tl olanların %72,7'si, geliri 1001-1500 tl olanların %63,4'ü, geliri 1501-2000 tl olanların %68,4'ü, geliri 2001 tl ve üzeri olanların %92,1'i spor yaparken her zaman uygun bir eşofman ve spor ayakkabısı kullanmaktadır. Eşofman ve spor ayakkabı kullanımı konusunda katılımcıların gelir durumlarına göre istatistiksel olarak anlamlı fark vardır ($p<0,05$).

Çizelge 38. Katılımcıların yaş gruplarına göre spor parklarını tercih etme nedenlerinin karşılaştırılması

Yaş grupları	T.İ.	Ücretsiz olduğu için	Açık havada spor yapmak için	Spor salonlarının ücretleri yüksek olduğu için	Spor salonlarının ortam ve hijyen sıkıntısı olduğu için	Evime yakın olduğu için	Ben spor yaparken çocuğum parkta oynayabiliyor	Toplam	Ki-Kare
20 yaş ve altı	f	7	10	1	0	2	0	20	X ² =39,690 df=20 p=,005
	%	35,0	50,0	5,0	,0	10,0	,0	100,0	
21-30 yaş	f	17	12	6	0	3	0	38	
	%	44,7	31,6	15,8	,0	7,9	,0	100,0	
31-40 yaş	f	10	17	2	1	1	3	34	
	%	29,4	50,0	5,9	2,9	2,9	8,8	100,0	
41-50 yaş	f	6	21	2	0	3	1	33	
	%	18,2	63,6	6,1	,0	9,1	3,0	100,0	
50 yaş ve üzeri	f	9	21	0	0	11	0	41	
	%	22,0	51,2	,0	,0	26,8	,0	100,0	
Toplam	f	49	81	11	1	20	4	166	
	%	29,5	48,8	6,6	,6	12,0	2,4	100,0	

20 ve daha küçük yaşta ve 31-40 yaş arasındaki katılımcıların yarısı (%50), 41-50 yaş arası katılımcıların %63,6'sı, 50 ve üzeri yaşta katılımcıların da yarısından fazlası (%51,2) açık havada spor yapma imkânı sağladığı için spor parklarını tercih ederken, 21-30 yaş arasındaki katılımcıların yarısına yakını (%44,7) ücretsiz olduğu için spor parklarını tercih etmektedir. Katılımcıların spor parklarını tercih etme sebepleri yaş gruplarına göre istatistiksel olarak farklılık göstermektedir (p<0,05).

Çizelge 39. Katılımcıların cinsiyetlerine göre spor parklarını tercih etme nedenlerinin karşılaştırılması

Cinsiyet	T.İ.	Ücretsiz olduğu için	Açık havada spor yapmak için	Spor salonlarının ücretleri yüksek olduğu için	Spor salonlarının ortam ve hijyen sıkıntısı olduğu için	Evime yakın olduğu için	Ben spor yaparken çocuğum parkta oynayabiliyor	Toplam	Ki-Kare
Kadın	f	26	39	7	1	14	3	90	X ² =5,169 df=5 p=,396
	%	28,9	43,3	7,8	1,1	15,6	3,3	100,0	
Erkek	f	23	42	4	0	6	1	76	
	%	30,3	55,3	5,3	,0	7,9	1,3	100,0	
Toplam	f	49	81	11	1	20	4	166	
	%	29,5	48,8	6,6	,6	12,0	2,4	100,0	

Kadın katılımcıların yarısından az bir kısmı (%43,3) erkek katılımcıların ise yarısından fazlası (%55,3) açık havada spor yapma imkanı sağladığı için spor parklarını tercih etmektedir. Buna ek olarak hem kadın hem de erkek katılımcıların yaklaşık 1/3'ü ücretsiz olduğu için spor parklarını tercih etmektedir. Kadın ve erkek katılımcıların spor parklarını tercih etme sebepleri arasında az da olsa farklılık vardır ancak bu farklılık istatistiksel olarak anlamlı değildir ($p>0,05$).

Çizelge 40. Katılımcıların “parklardaki spor aletlerinde spor yapmaya başlamadan önce bir sağlık kontrolünden geçtiniz mi” sorusuna verdiklerine yanıtların cinsiyetlerine göre karşılaştırılması

Cinsiyet	T.İ.	Evet	Hayır	Toplam	Ki-Kare
Kadın	f	14	76	90	X ² =1,750 df=1 p=,186
	%	15,6	84,4	100,0	
Erkek	f	18	58	76	
	%	23,7	76,3	100,0	
Toplam	f	32	134	166	
	%	19,3	80,7	100,0	

Kadın katılımcıların %84,4’ü, erkek katılımcıların ise %76,3’ü spor parklarında spor yapmaya başlamadan önce herhangi bir sağlık kontrolünden geçmemiştir. Kadın ve erkek katılımcıların büyük çoğunluğu herhangi bir sağlık kontrolünden geçmeden spor çalışmalarına başlamıştır. Sağlık kontrolünden geçen ve geçmeyen kadın ve erkek katılımcıların oranları birbirinden farklıdır ancak bu fark istatistiksel olarak anlamlı değildir ($p>0,05$).

Çizelge 41. Katılımcıların “spor parklarındaki spor aletlerinin hangi kas gruplarını çalıştırdığını biliyor musunuz” sorusuna verdiklerine yanıtların cinsiyetlerine göre karşılaştırılması

Cinsiyet	T.İ.	İyi biliyorum	Biraz biliyorum	Hiç bilmiyorum	Toplam	Ki-Kare
Kadın	f	8	59	23	90	X ² =6,952 df=2 p=,031
	%	8,9	65,6	25,6	100,0	
Erkek	f	14	53	9	76	
	%	18,4	69,7	11,8	100,0	
Toplam	f	22	112	32	166	
	%	13,3	67,5	19,3	100,0	

Kadın katılımcıların %8,9'u, erkek katılımcıların ise %18,4'ü spor aletlerinin hangi kas gruplarını çalıştırdığını iyi bilmektedir. Buna ek olarak kadınların %25,6'sı, erkeklerin de %11,8'i aletlerin hangi kas gruplarını çalıştırdığını hiç bilmemektedir. Spor parklarındaki spor aletlerinin hangi kas gruplarını çalıştırdığı konusunda kadın ve erkek katılımcıların bilgi düzeyleri arasında istatistiksel olarak anlamlı fark vardır ($p<0,05$).

Çizelge 42. Katılımcıların “yerel yönetimlerin halkın spor yapmasına yönelik yaptırdığı spor parklarının amacına hizmet ettiğine inanıyor musunuz” sorusuna verdiklerine yanıtların cinsiyetlerine göre karşılaştırılması

Cinsiyet	T.İ.	Çok inanıyorum	Biraz inanıyorum	Hiç inanmıyorum	Toplam	Ki-Kare
Kadın	f	20	47	23	90	$X^2=3,889$ df=2 p=,143
	%	22,2	52,2	25,6	100,0	
Erkek	f	15	50	11	76	
	%	19,7	65,8	14,5	100,0	
Toplam	f	35	97	34	166	
	%	21,1	58,4	20,5	100,0	

Kadın katılımcıların %22,2'si, erkek katılımcıların ise %19,7'si spor parklarının amacına hizmet ettiğine inanmaktadır. Kadın katılımcıların %52,2'si, erkek katılımcıların ise %65,8'si parkların amacına hizmet ettiğine biraz inanırken, kadınların %25,6'sı, erkeklerin ise %14,5'i hiç inanmamaktadır. Parkların amacına hizmet edip etmediği konusunda kadın ve erkek katılımcıların düşünceleri arasında istatistiksel olarak anlamlı fark yoktur ($p>0,05$).

BÖLÜM IV

TARTIŞMA VE YORUM

Teknolojinin ilerlemesiyle birlikte insan, daha az hareket ederek de hayatını sürdürebilir hale gelmiş, bu hareketsiz yaşam da insan sağlığını tehdit etmeye ve çeşitli hastalıkları beraberinde getirmeye başlamıştır. Bu sebeple son zamanlarda hem dünya da hem de ülkemizde “sağlıklı yaşam için spor” ya da “yaşam boyu spor” adı altında kitle spor programları önem kazanmıştır. Bu durum yerel yönetimlere yeni bir hizmet penceresi açmıştır. Ülkemizde bu hizmet yerel yönetimler için nispeten yeni bir alandır. Yerel yönetimler bu hizmet çerçevesinde halkın kullanımına açık, içerisinde çeşitli spor aletleri bulunan spor parkları yaptırmıştır. Araştırmada, yerel yönetimlerin son yıllarda spor olanağı sunma hizmeti amacıyla yaptırdığı spor parklarını kullanan kişilerin aletlerin kullanımı ile ilgili bilgi düzeyleri, bu hizmetlerle ilgili düşünceleri, kullananların sağlığına olan etkileri gibi birçok etken irdelenmeye çalışılmıştır.

Bu çalışmadan alınan sonuçlara göre; Katılımcıların %45,8'i erkek, %54,2'si kadın olduğu görülmüştür. Kadınların çoğunlukta olduğu görülmektedir. Katılımcıların %26,5 ile ev hanımı çoğunlukta ve %21,7 ile öğrencilerinde yüksek oranda geldiği belirlenmiştir. Ev hanımlarının ve öğrencileri gün içerisinde çalışanlara nispeten daha fazla boş zamana sahip olması buna sebep olarak düşünülebilir. Bulgu ve ark. (2007) nın ifadesine göre; kadınların fiziksel etkinliğe katılmalarına yönelik son yıllarda yeni fırsatların yaratılması, kadın hareketinin etkisi, kadınlara yönelik sağlık ve fiziksel uygunluk

hareketlerinin artmasıyla birlikte kadınların fiziksel aktiviteye katılımında önemli artışlar meydana gelmiştir. Bu ifade araştırmamızın sonuçlarında tespit edilen ev hanımlarının daha çok bu alanlarda spor yaptığını göstermesi ve kadınların bu alanlara erkeklere oranla daha fazla geldiklerine bakıldığında bulguları destekler özelliindedir. Katılımcıların %24,7 ile 50+ yaş ve üstü olanların çoğunlukta oldukları belirlenmiştir. Burada egzersiz yapan kesimin en fazla orta yaş üstü olduğu görülmektedir. Katılımcılar içinde (%57,8) evlilerin çoğunlukta oldukları belirlenmiştir. Yine, katılanların eğitim durumları değişkeni incelendiğinde, %39,8 ile üniversite ve üstü çoğunlukta oldukları belirlenmiştir. Katılımcıların aylık gelir durumları değişkeni incelendiğinde, %34,3 ile 1501-2000 TL olanların çoğunlukta oldukları ve %24,7'si 1001-1500 TL ve üstü olanların da yüksek oranda olduğu belirlenmiştir.

Araştırmaya katılanların büyük çoğunluğu (%65,7) sağlıklı bir yaşam sürmek amacı ile spor parklarını kullanmaktadır. Çalışmamıza benzer olan, Ay (2012) nin, “Parklarda Bulunan Egzersiz Alanlarını Kullanmanın Yararları Ve Zararları Burdur İl Merkezi Çalışması” nda ise halk %66,7 oranında kilo kontrolü için spor parklarına gelmektedir. Bizim çalışmamızdan farklı bir sonuç çıkmıştır. Katılımcıların spor yapmak için spor parklarını tercih etmelerindeki en önemli sebeplerden biri spor parklarının açık havada spor yapma imkanı sağlamasıdır (%48,8). %29,5'i ise ücretsiz olduğu için spor parklarını tercih etmektedir ve yaklaşık olarak 3 kişisinden 1'i (%33,7) spor parklarındaki çalışmalar sonrasında kendisini yorgun ve bitkin hissederken, yaklaşık olarak her 4 katılımcıdan 1'i de kendisini sağlıklı ve dinç hissetmektedir. (28,3%).

Katılımcıların büyük çoğunluğu haftada 2 gün (%34,9) ya da 3 gün (%24,1) spor parklarını kullanmaktadır. Fakat Tucker ve ark.'na (2007) göre, 18-65 yaş arası sağlıklı bireyler fiziksel sağlık yararı elde etmek için haftanın en az 5 günü en az 30 dk orta şiddetli aerobik fiziksel etkinlik uygulamalıdır. Ayrıca Amerikan Spor Sağlık Koleji (ACSM) tarafından yapılan araştırma sonuçlarına

göre; fiziksel etkinlikten yetişkinlerin daha fazla sağlık yararı elde edebilmeleri için orta şiddetli aerobik fiziksel etkinliğe haftada 300dk gerçekleştirmeleri ya da aerobik fiziksel etkinliğin şiddetini arttırarak süresini 150 dk' ya düşürmeleri gerektiği ifade edilmektedir.

Katılımcıların %19,9'u çalışmalarını haftanın aynı gün ve saatlerinde yaparken, %48,2'si çalışmalarını aynı gün ve saatlerde yapmamaktadır. Katılımcıların büyük çoğunluğu (%80,7) spor parklarında spor yapmaya başlamadan önce herhangi bir sağlık kontrolünden geçmemiştir. Benzer araştırmalara baktığımızda bulguların çalışmamızla benzer çıktığı görülmektedir. Şimşek, D., Katırcı, H., Akyıldız, M., Sevil, G., nin "Açık Alan Egzersiz Parkları ve Kullanıcılarına İlişkin Bir Araştırma" adlı çalışmada katılanların %93.5 i egzersiz öncesi chek-up kontrolü yaptırmamıştır. Ay (2012) nin, "Parklarda Bulunan Egzersiz Alanlarını Kullanmanın Yararları Ve Zararları Burdur İl Merkezi Çalışması" nda da bizim çalışmamıza paralel olarak katılanların % 76.5 i herhangi bir sağlık kontrolünden geçmeden spor yapmaya başladıkları sonucu çıkmıştır.

Katılımcıların yarısından fazlası (%56) spor aletleri ile spor yapmaya başlamadan önce kısmen iskelet sistemi rahatsızlığı yaşarken, katılımcıların 13,9'u çok fazla iskelet sistemi rahatsızlığı yaşamaktaydı. Katılımcıların tamamına yakını (%95,8) spor uzmanı gözetimi olmadan çalışmalarını yapmaktadır. Yine Ay (2012) nin, "Parklarda Bulunan Egzersiz Alanlarını Kullanmanın Yararları Ve Zararları Burdur İl Merkezi Çalışması" sonuçlarıyla bizim çalışmamızın sonuçları benzer çıkmıştır. Orada katılımcıların % 94.1'i bir uzman olmadan çalışmaktadır.

Katılımcıların büyük bir çoğunluğu (%91,6) spor parklarındaki çalışmaların spor uzmanı gözetiminde yapılması gerektiği görüşüne katılmaktadır. Katılımcıların %43,4'ü çalışmalar öncesinde her zaman ısınma hareketleri yaparken, %40,4'ü ise bazen ısınma hareketleri yaptıklarını ifade

etmişlerdir. Bu bulgumuz, Şimşek ve ark. nın(2011) “Açık Alan Egzersiz Parkları ve Kullanıcılarına İlişkin Bir Araştırma” adlı çalışmada eşite yakinken bu çalışmada % 81 oranında ısınma yapmadıkları bulgusuna varılmıştır. Katılımcıların büyük çoğunluğu spor aletlerinin üzerinde kullanım şekli ve tekrar sayısının yazmadığı beyan etmiştir.

Katılımcıların %13,3’ü spor aletlerinin hangi kas grubunu çalıştırdığını iyi biliyorken, %67,5’i biraz bilmektedir. %19,3’ü ise spor aletlerinin hangi kas grubunu çalıştırdığını hiç bilmemektedir. Şimşek ve ark.(2011) nın “Açık Alan Egzersiz Parkları ve Kullanıcılarına İlişkin Bir Araştırma” adlı çalışmanın alet kullanımı ile ilgili bilgi düzeyi bulgularına bakıldığında, park katılımcıların hemen hemen hepsinin (orta derece, % 40; az, % 28; hiç, % 21.5) açık alan egzersiz parkında yer alan spor aletlerinin hangi vücut bölgesini çalıştırdığına dair yetersiz bilgiye sahip olduğunu göstermektedir. Bu sonuçta bizim bulgumuz ile benzerdir.

Spor aletleri ile çalışmalara başladıktan sonra katılımcıların %49,4’ü biraz sağlık problemi yaşamıştır. Buna karşın %48,2’lik bir kısım ise çalışmalara başladıktan sonra hiç sağlık sorunu yaşamamıştır. Yaklaşık olarak her 4 katılımcıdan 1’i (%72,3) spor parklarında spor yaparken uygun bir eşofman ve spor ayakkabısı kullanmaktadır. Katılımcıların %55,4’ü spor kıyafeti dışındaki kıyafetler ile spor yapanları çok fazla görmüştür. Katılımcıların büyük çoğunluğu (%67,5) küçük çocukların spor parklarındaki aletleri kullandığını çok fazla görmüştür. Katılımcıların %30,7’si ise çocukların aletleri kullandığını bazen görmüştür. Katılımcıların büyük çoğunluğu (%71,7) günün belli saatlerinde kalabalıktan dolayı spor aletlerini kullanmakta sıkıntı yaşamıştır. %19,3’lük bir kısım ise çok fazla sıkıntı yaşamıştır.

Katılımcıların büyük çoğunluğu (%87,3) spor parklarındaki bekleme ve dinlenme yerlerinin yetersiz olduğunu düşünmektedir. Ay (2012) nin, “Parklarda Bulunan Egzersiz Alanlarını Kullanmanın Yararları Ve Zararları Burdur İl

Merkezi Çalışması’’ nda da dinlenme yerlerinin yetersiz olduğu yüksek oranda çıkmıştır. Katılımcıların %24,1’inin spor yaptığı yerin yakınında sağlık ocağı, ambulans veya doktor bulunurken, %75,9’unun spor yaptığı yerde sağlık ocağı, ambulans ve doktor bulunmamaktadır. Bu sonucumuz da benzer çıkmıştır.

Katılımcıların %28,9’u spor parklarındaki aletlerin sayısının yeterli olduğunu düşünürken, %71,1’i aletlerin sayısının yetersiz olduğunu düşünmektedir. Katılımcıların %58,4’ü bu parkların amacına hizmet ettiğine biraz inanırken, %20,5’i ise spor parklarının amacına hizmet ettiğine inanmamaktadır. Katılanların cinsiyetlerine göre spor parklarını kullanım amaçları karşılaştırıldığında; hem kadın hem de erkek katılımcıların yaklaşık olarak 2/3’ü sağlıklı bir yaşam sürmek amacı ile spor parklarını kullanmaktadır. Aynı zamanda kadınların önemli bir kısmı kilo kontrolü sağlamak için kullanmaktadır.

Katılımcıların cinsiyetlerine göre spor parklarını tercih etme nedenleri karşılaştırıldığında; Kadın katılımcıların yarısından az bir kısmı (%43,3) erkek katılımcıların ise yarısından fazlası (%55,3) açık havada spor yapma imkanı sağladığı için spor parklarını tercih etmektedir. Katılımcıların “parklardaki spor aletlerinde spor yapmaya başlamadan önce bir sağlık kontrolünden geçtiniz mi” sorusuna verdikleri yanıtlar cinsiyetlerine göre karşılaştırıldığında; kadın katılımcıların %84,4’ü, erkek katılımcıların ise %76,3’ü spor parklarında spor yapmaya başlamadan önce herhangi bir sağlık kontrolünden geçmemiştir. Ay (2012) nin, “Parklarda Bulunan Egzersiz Alanlarını Kullanmanın Yararları Ve Zararları Burdur İl Merkezi Çalışması’’ nda kadın katılımcıların verdiği cevaplar bizim çalışmamızla benzerlik gösterirken erkek katılımcıların cevapları farklılık göstermiştir.

Katılımcıların “spor parklarındaki spor aletlerinin hangi kas gruplarını çalıştırdığını biliyor musunuz” sorusuna verdikleri yanıtlar cinsiyetlerine göre karşılaştırıldığında; kadınların %25,6’sı, erkeklerin de %11,8’i aletlerin hangi kas

gruplarını çalıştırdığını hiç bilmemektedir. Katılımcıların “yerel yönetimlerin halkın spor yapmasına yönelik yaptırdığı spor parklarının amacına hizmet ettiğine inanıyor musunuz” sorusuna verdikleri yanıtlar cinsiyetlerine göre karşılaştırıldığında; kadın katılımcıların %52,2’si, erkek katılımcıların ise %65,8’si parkların amacına hizmet ettiğine biraz inanırken, kadınların %25,6’sı, erkeklerin ise %14,5i hiç inanmamaktadır. Katılımcıların yaş gruplarına göre spor parklarını tercih etme nedenleri karşılaştırıldığında; tüm yaş guruplarının yaklaşık % 50 si açık havada spor yapma imkânı sağladığı için sonucu yüksek çıkmıştır. Ay (2012) nin, “Parklarda Bulunan Egzersiz Alanlarını Kullanmanın Yararları Ve Zararları Burdur İl Merkezi Çalışması” nda ise en çok evine yakın olduğu için tercih ettikleri görülmektedir. Bu konuda farklı sonuçlara varılmıştır. Katılımcıların “bu spor aletleriyle spor yapmaya başladığımızdan bu yana herhangi bir sağlık sorunu yaşadınız mı” sorusuna verdikleri yanıtlar yaş gruplarına göre karşılaştırıldığında; yine 50 ve üzeri yaş (%58,5) katılımcıların yarısından fazlası biraz sağlık problemi yaşamıştır.

Katılımcıların yaş gruplarına göre spor parklarındaki çalışmalar sonrasında kendilerini nasıl hissettirdikleri karşılaştırıldığında, en yoğun olarak 50 ve üzeri yaş grubunda bulunan katılımcıların yarısına yakını (%46,3) kendisini yorgun hissetmektedir.

Katılımcıların “spor parklarında spor uzmanı gözetiminde çalışmanın doğru olduğu düşüncesine katılıyor musunuz” sorusuna verdikleri yanıtlar yaş gruplarına göre karşılaştırıldığında; 20 ve altı yaş katılımcıların %85’i, 21-30 yaş katılımcıların %81,6’sı, 31-40 yaş katılımcıların %88,2’si, 41-50 yaş ile 51 ve üzeri yaş katılımcıların tamamı (%100) spor çalışmaları sırasında uzmanla çalışılması gerektiği görüşüne katılmaktadır. Ay (2012) nin, “Parklarda Bulunan Egzersiz Alanlarını Kullanmanın Yararları Ve Zararları Burdur İl Merkezi Çalışması” nda da bizim çalışmamıza benzer sonuçlar çıkmıştır. Bütün yaş gurupları bir uzman gözetiminde çalışmayı savunmuşlardır. Katılımcıların “spor

aletleri ile spor yapmadan önce herhangi bir iskelet sistemi (bel-boyun-eklem) rahatsızlığı yaşıyor muydunuz” sorusuna verdikleri yanıtlar yaş gruplarına göre karşılaştırıldığında; 20 ve altı yaş katılımcıların %60’ı ve 21-30 yaş katılımcıların %63,2’si çalışmalara başlamadan önce hiç iskelet sistemi rahatsızlığı yaşamamaktayken, 31-40 yaş katılımcıların %67,6’sı, 41-50 yaş katılımcıların %78,8’i, 50 ve üzeri yaş katılımcıların ise %63,4’ü iskelet sistemi rahatsızlıklarını biraz yaşamaktaydı.

Katılımcıların “yerel yönetimlerin halkın spor yapmasına yönelik yaptırdığı spor parklarının amacına hizmet ettiğine inaniyor musunuz” sorusuna verdikleri yanıtlar yaş gruplarına göre karşılaştırıldığında, 20 ve altı yaş grubundaki katılımcıların %75’i, 21-30 yaş katılımcıların %39,5’i, 31-40 yaş katılımcıların %76,5’i, 41-50 yaş katılımcıların %69,7’si, 51 ve üzeri yaş katılımcıların ise %43,9’u spor parklarının amacına biraz hizmet ettiğine inanmaktadır.

Katılımcıların yaş gruplarına göre haftalık spor yaptıkları gün sayısı karşılaştırıldığında; bütün yaş guruplarında ortalama 2 gün egzersiz yapıldığı görülmektedir. Katılımcıların spor parklarını kullandıkları haftalık gün sayısı yaş gruplarına göre farklılık göstermektedir. Katılımcıların “spor parklarındaki dinlenme ve bekleme yerlerinin sayısının yeterli olduğunu düşünüyor musunuz” sorusuna verdikleri yanıtlar yaş gruplarına göre karşılaştırıldığında; her yaş gurubunda ortalama %90 olumsuz cevaplar verilmiştir. Spor parklarındaki dinlenme ve bekleme yerleri yetersizdir. Yine burada da Ay (2012) nin, “Parklarda Bulunan Egzersiz Alanlarını Kullanmanın Yararları Ve Zararları Burdur İl Merkezi Çalışması” yla bizim sonuçlarımız paraleldir

Katılımcıların gelir düzeylerine göre spor parklarını tercih etme nedenleri karşılaştırıldığında; gelir düzeyi ile ilgili tüm guruplarda tercih amacı çoğunlukla açık havada olduğu sonucuna varılmıştır. Katılımcıların “çalışmanın başında ısınma hareketleri yapıyor musunuz” sorusuna verdikleri yanıtlar eğitim

durumlarına göre karşılaştırıldığında; okuryazar olan katılımcıların %33,3'ü, ilkokul mezunu olanların %21,1'i, ortaokul mezunu olanların %36,7'si, lise mezunu olanların %43,8'i, üniversite ve üzeri eğitimden mezun olanların ise %53'ü her zaman ısınma egzersizleri yapmaktadır.

Katılımcıların “spor parklarında spor yaparken uygun bir eşofman ve spor ayakkabısı kullanıyor musunuz?” sorusuna verdikleri yanıtlar eğitim durumlarına ile karşılaştırıldığında; okuryazar olan katılımcıların %33,3'ü, ilkokul mezunu olanların %52,6'sı, ortaokul mezunu olanların %60'ı, lise mezunu olanların %83,3'ü, üniversite ve üzeri eğitim mezunlarının ise %77,3'ü spor yaparken her zaman uygun bir eşofman ve ayakkabı kullanmaktadır.

Spor tesislerinin verimli hale gelmesi, her seviyede eğitici, yönetici, çalışan personelin ve tesisten faydalananların eğitimine bağlıdır. Tesislerden istenilen verimin alınamaması daha çok yetersiz personel ve organizasyondan ayrıca tesislerin bakım ve onarımlarının zamanında karşılanamayışından kaynaklanmaktadır. Sportif hizmetten daha çok faydalandırmak için tesislerin yapımında, kullanımında, organizasyondaki çeşitliliklerde bakım ve onarımda, personel eğitiminde mevcut bütün imkanların birleştirilmeleri uygun olacaktır (Ertaş, 2006).

Bu araştırmadan çıkan sonuçlara bakıldığında yerel yönetimlerin yaptırdığı spor parklarının ne kadar önemli olduğu ve ne kadar büyük sorumluluklar taşıdığı görülmektedir. Yaptığımız bu araştırmaya göre spor parklarını en çok kadınların kullandığı görülmektedir. Şimşek ve ark.(2011) “Açık Alan Egzersiz Parkları ve Kullanıcılarına İlişkin Bir Araştırma” adlı çalışmasında da en fazla kadın kullanıcıların (%75) olduğu sonucu bulunmuştur. Ay (2012) nin, “Parklarda Bulunan Egzersiz Alanlarını Kullanmanın Yararları Ve Zararları Burdur İl Merkezi Çalışması” nda da kadınların bu alanları daha yoğun olarak kullandığı sonucu çıkmıştır. Bu iki çalışmada bizim çalışmamızla benzer bulguya sahiptir.

Bu alanlara geliş amaçları sorulan katılımcılar, en fazla sağlıklı bir yaşam sürmek istedikleri için geldiklerini belirtmişlerdir. Katılanlar açık havada spor yapmak istediği için bu alanları tercih etmişlerdir. Spor parklarının birçok ilde uygun ve güvenli olmayan, egzoz dumanının yoğun olduğu yerlere konuşlandırılması insan sağlığını olumsuz etkileyecektir. Spor parklarından faydalanmaya gelenlerin yaş aralıklarına bakıldığında en çok 50 yaş üstü olduğu görülmüştür. Egzersiz sonrasında kendinizi nasıl hissediyorsunuz sorusuna verdikleri “yorgun ve bitkin hissediyorum” cevabına bakıldığında bu durum 50 yaş üstü kişiler için sağlık açısından sorun teşkil edebilir. Buna ilaveten spor parklarındaki dinlenme ve bekleme yerlerinin yetersiz olduğu sonucu bu olumsuzluğu daha da tetikler niteliktedir. Çünkü antrenman programlarında sağlıklı genç bireyler için bile egzersiz sırasında dinlenme aralığı bulunmaktadır. Spor parkları planlanırken sağlık açısından göz ardı edilmiş başka bir unsurda acil yardım birimleridir. Katılımcılar olası bir sağlık probleminde yakınlarda müdahale edecek ambulans, sağlık ocağı birimlerinin olmadığını belirtmiştir. Spora başlamadan önce herhangi bir sağlık kontrolünden geçmediklerini (%80) belirten katılımcılar kalp krizi ve kas iskelet sistemi rahatsızlıkları gibi çeşitli sağlık problemleri ile karşı karşıya kalabildiklerinde yakınlarda sağlık birimleri ilk yardım için geç kalması kuvvetli ihtimaldir.

Araştırmaya katılanlar ankete verdikleri cevaplarda, halkın kullanımına sunulan spor parklarındaki aletlerin üzerinde kullanım şeklinin, sayısının ve şiddetinin yazılı olmadığını belirtmişlerdir. Aynı zamanda bu aletlerin hangi kas gurubunu çalıştırdığını bilmediklerini belirten katılımcı sayısı oldukça fazladır. Egzersize başlamadan önce ısınma yapmadıklarını katılanların yarısından fazlası belirtmektedir. Eğitim seviyesi arttıkça ısınma yapma durumu artış gösterse de sakatlanmaların önüne geçilemediği, spor parklarındaki aletleri kullanmaya başladıktan sonra çeşitli sağlık sorunları yaşadıklarını dile getiren katılımcıların cevaplarından anlaşılmaktadır. İnsan sağlığına olumsuz etki edebilecek olan bu

sonuçların, bir spor uzmanı gözetiminde egzersiz yapıldığında hem bilgilendirme hem de doğru egzersiz yapma neticesinde yaşanma olasılığı azalabilir. Katılanlar bir spor uzmanı gözetiminde çalışmak istemelerine(% 91) karşın spor uzmanı gözetiminde çalışmadıklarını (% 95) belirtmişlerdir.

Burada çocukların sağlığı ve güvenliği de önemli bir konudur. Bu konuda ciddi sağlık sorunları yaşandığı medyada gündeme gelmiştir. Spor parklarında “çocukların kullanması sakıncalıdır” yazısına rağmen bu yazı çocukların spor parklarındaki aletleri kontrolsüzce kullanmalarının önüne geçemediği gözlemlenmiştir(%70). Birçok spor parkının tam da çocuk oyun parklarının içine ya da yanına konuşlandırılması buna sebep olarak varsayılabılır. Bu duruma örnek olay Sivas ta yaşanmıştır. Fatma Avlı adında bir çocuk aletlerin arasına sıkıştırdığı parmağının kopması gibi çözümü olmayan bir sonuç yaşamıştır. Yerel yönetimlerin halka sağlıklı yaşam için sunduğu spor parkı hizmetine inanma durumu irdelendiğinde, hizmetin yeterliliğine inanmadıklarını (%80) belirtmişlerdir. Ayrıca buradaki bireylerin egzersiz aletlerini kullanım şekli ile ilgili bilgi düzeylerinin yetersiz olduğu sonuçlardan anlaşılmaktadır.

Araştırmamıza benzer nitelikte olan, Şimşek ve ark. nın(2011) “Açık Alan Egzersiz Parkları ve Kullanıcılarına İlişkin Bir Araştırma” adlı çalışmada birçok yönden bizim çalışmamızla benzer bulgular elde edilmiştir. Yine araştırmamıza paralel nitelikteki Burdur ili örneği olan, Ay (2012)’ in “Parklarda Bulunan Egzersiz Alanlarını Kullanmanın Yararları Ve Zararları Burdur İl Merkezi Çalışması” adlı araştırma birçok yönden benzerlik gösterirken halkın spor parkı hizmetine inanma durumları sorusunda farklı sonuçlar bulunmuştur. Burdur ilinde halk spor parkı hizmetine fazlasıyla inandıklarını (%99) belirtirken, katılanlar bizim çalışmamızda inanmadıkları (%70) belirtmişlerdir.

Gelişmiş ülkelerdeki belediyelerin, daha sağlıklı bir toplum ve daha güzel bir şehre sahip olmak için, mümkün olduğunca çok kişiye spor yaptırma hedefiyle halka spor yapacakları alanlar sağlayıp bu alanları işleterek, çeşitli spor

kursları ve turnuvalar düzenleyerek, gönüllü kuruluşlara liderlik ve rehberlik yaparak hizmet ettikleri görülmektedir. Bugün bu ülkelerde yerel yönetimlerin halka sundukları spor hizmetlerinde mevcut eğilimin; özerkleştirme, özel teşebbüsün teşviki ve gönüllü kuruluşlarla işbirliği içinde çalışmak olduğu görülmektedir(Doğu, Kesim, Sivrikaya, 2000).

Açık alanlardaki spor parklarının gerek ekonomik (ücretsiz olması nedeniyle) gerek çevresel gerekse de birtakım sosyal faydalar sağladığı görülmektedir. Ancak bu yararların ortaya çıkışı açık alan egzersiz parklarının nitelikli bir şekilde tasarlanması ve parkları kullanan bireylerin egzersiz bilinçlerinin arttırılması ile mümkün olacaktır. Aksi takdir de araştırmamızdan çıkan sonuçlarda da görüldüğü gibi bu alanlardan faydalanan kişilerin sağlık sorunları artış gösterebilir.

Sonuç olarak; araştırmadan çıkan bulgular ışığında spor parklarının daha verimli ve sağlıklı kullanılabilmesi için yerel yönetimlere spor uzmanı istihdamı, aletlerin bakımı onarımı, aletlerin üzerine kullanımının anlaşılır şekilde yazılması, ayrıca kullanım bilgilendirme levhalarının oluşturulması, parkların sağlık birimlerine daha yakın yerlere yaptırılması, parkların ormanlık ve yeşil alanların içerisine yapılması, spor parklarının çocuk parklarından mümkün olduğunca uzağa yaptırılması öncelikle önerilebilir.

KAYNAKÇA

- Kılbaş, Ş. (1994). *Gençlik ve Boş Zamanı Değerlendirme*. Adana.
- Bucher, A. C., Richard, D. (1974). *Recreation for today's society*. New Jersey, Prentice-Hall. 387 pp.
- Özgüç, N. (1998). *Turizm Coğrafyası: Özellikler Bölgeler*. (2.Baskı). İstanbul: Çantay Kitapevi.
- Salihoğlu, B. Ç. (2011). *Artvin Hatila Vadisi Milli Parkı Doğal Kaynak Değerlerinin Rekreatif Niteliğinin İncelenmesi*. Yüksek lisans tezi. Artvin.
- Erkal, M. E., (1992). *Sosyolojik Açından Spor*. Türk Dünyası Araştırmalar Vakfı. İstanbul: Kutsan Matbaa ve Reklamcılık merkezi. 90-104.
- Kuter Ö. F., Kasap H., Mobley T. (27–28 Nisan 2006) . *Fiziksel Aktivite, Sağlıklı Yaşam ve Yerel Yönetimler Sempozyumu*. Tepebaşı.
- Erişim: <http://www.sporbilim.com>.
- Erişim: <http://www.sagliklikentlerbirligi.org.tr.pdf/27.04.2006>.
- Shivers, J., Delisle, L. (1997). *The Story of Leiswe Champaign, II: Human Kinetics Publishing*
- Demir, P. (2001). *Milli Parklarda Turizm ve Rekreatif Faaliyetlerinin Sürdürülebilirliği: Türkiye'deki Milli Parklara Yönelik Bir Uygulama*. (Doktora Tezi, Dokuz Eylül Üniversitesi 2001), Sosyal Bilimler Enstitüsü. İzmir.
- Kart, N. (Haziran, 2009). *Emirgan Parkı'nda Kullanıcıların Memnuniyet Derecelerinin Değerlendirilmesi*, İstanbul Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü, Peyzaj Mimarlığı Ana Bilim Dalı, Yüksek Lisans Tezi. İstanbul.

- Dishman, R. K., Washburn, R. A., Heath, G. W. (2004). *Physical Activity Epidemiology*. Champaign IL; Human Kinetics.
- Sixt, S., Beer, S., Blüher, M., Kroff, N., Peschel, T. and et al. (2010) “*Long- But Not Short-Term Multifactorial Intervention With Focu on Exercise Training Improves Coronary Endothelial Dysfunction in Diabetes Mellitus Type 2and coronary Artery Disease*”. *European Heart Journal* 31,p.p. 112-119.
- Tucker, P., İrwin, J.D., Gilliland, J.H.M., Larsen, K., Hess, P. (2009). “*Environmental İnfluences on Physical Activity Levels in Youth*”. *Health and Place*, 15 pp. 357-363.
- Haskell, W. L., Lee, İ. M., Pate, R.R., Powell, K. E., Blair, S.N., Franklin, B. A., “*Physical Activity and Public Health: Updated Recommendation For Adults From the American College Of Sports Medicine And American Heart Association*”, *Medicine & Science in Sports & Exercise*. 39(8),p.p. 1423-1434.
- Yetim, A. (1992). *Yönetim süreçleri ve Spor Yönetimi. Gazi Üniversitesi. Gazi Eğitim Fakültesi. Cilt: 8 Sayı: 1, 1-8 Ankara.*
- Fişek, K. (2012). *Devlet Politikası ve Toplumsal Yapıyla İlişkileri Açısından Dünya’da ve Türkiye’de Spor Yönetimi*. Ankara: SBF Yayınları.. 17-49-35.
- Erkal, M.E. (1992). *Sosyolojik Açıdan Spor. Türk Dünyası Araştırmalar Vakfı. İstanbul: Kutsan Matbaa ve Reklamcılık Merkezi. Cilt (90). 104.*
- Orhun, A. (1991). Fairplay, Okul Sporunda Bir Eğitim İlkesidir. *Spor Bilimleri 2. Ulusal Kongresi Bildirileri Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, Cilt (19), 207-237.*
- Morpa Spor Ansiklopedisi, 1997 İstanbul, Cilt: 1- 11
- Erişim: <http://tr.wikipedia.org/wiki/>
- Erişim: <http://www.saglikal.com/yaşam-kalitesi nedir.html#ixzz1pN4RNvGr>
- Bulgu, N., Arıtan C. K. (2009). “*Gündelik Yaşam, Kadın ve Fiziksel Aktivite*”. *Spor Bilimleri Dergisi*. 18-4,167-18.

- Zorba, E. (2007). Sporla Aktif Yaşam ve Sağlığımıza Kazandırdıkları. *Gazi Haber Dergisi*. 44-47.
- Erkan, N. (1982). *Yaşam Boyu Spor*. Altın Kitaplar Yayıncılık.
- Kaya, E. (2008). Spor'un Biyolojik Yaşa Etkisi. *Bilim ve Teknik Dergisi, Temel Sağlık Hizmetleri Genel Müdürlüğü*.
- Bozkurt, Ö., Ergun, T. (1998). *Kamu Yönetimi Sözlüğü*. Todağ. Ankara. 258
- Kaya, M. (1992). Yerel Yönetimler Araştırma Kurulu Raporu. TODAĞE. Ankara. 1.
- Çoban, B., Devocioğlu, S. (2006). Türkiye'deki Belediye Başkanlarının Spor Hizmetlerine İlişkin Görüşlerinin İncelenmesi. *Gazi Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*. Ankara. 11-2.
- Arıkan, N. A., Gökteş, Z., Serarslan, Z., Karakuş, S., Durukan, E. (2007). *Burdur İli Kitle Spor ve Tesis Politikalarına İlişkin Bir Araştırma*.1. Burdur Sempozyumu Bildirimi. Burdur.
- İnci, H. (2011). *Avrupa Birliği Ülkeleri ve Türkiye'de Yerel Yönetimlerin Spora Katkıları ve Spor Politikalarının Karşılaştırılması*. Yüksek Lisans Tezi. 24-26.
- Köse, H.Ö. (2004). Yerel Yönetim Olgusu ve Küreselleşme Sürecindeki Yükselişi. *Sayıştay Dergisi*. 52-3.
- Şimşek, D., Katırcı, H., Akyıldız, M., Sevil, G. (2011). Açık Alan Egzersiz Parkları ve Kullanıcılarına İlişkin Bir Araştırma. Spor metre. *Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*. Cilt (9). 41-48.
- Yılmaz, H., Yılmaz, S., Yıldız Demircioğlu, N. (2003). Kars Kent Halkının Rekreasyonel Talep ve Eğilimlerinin Belirlenmesi. *Atatürk Üniversitesi Ziraat Fakültesi Dergisi*. Cilt (34), 353-360.
- Ağılönü, A., Mengütay, S. (2009). Yerel Yönetimlerde Rekreasyon Hizmetleri ve Model Belirleme. *Uluslararası İnsan Bilimleri Dergisi*. 6(2), 163.

- Pala, A., Kolayış, H. (2012). Farklı Bölgelere Göre 11-15 Yaş Grubu Çocukların Rekreatif Faaliyetlerin Karşılaştırılması. *Uluslar arası İnsan Bilimleri Dergisi*. 9(1),1009.
- Kesim, Ü. (Ankara, 2006). Yerel Yönetimlerde Rekreasyon Program ve Hizmetleri. Sağlıklı Kentler Birliği Toplantısı.
- Avrupa Kentsel Şartı, *İçişleri Bakanlığı Mahalli İdareler Genel Müdürlüğü Yayını*, Ankara 1996
- Koparan,Ş., Öztürk, F. (2002). Uludağ Üniversitesi Personelinin, Üniversite Sportif Olanaklarından Yararlanma Düzeyleri. *Uludağ Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*. Cilt (15),S. 241-243.
- Zengin,E., Öztaş, C. (2008). Yerel Yönetimler ve Spor. *Sosyal Siyaset Konferansları Dergisi*.Cilt (55), s.66-67.
- Ertaş, M. (2006). *Niğde İlinde Yaşam Boyu Sporunun Gelişmesinde Kamu Kurum ve kuruluşları ile Özel Kuruluşlara Ait Spor Tesislerinin Verimliliği ve niteliği Yüksek Lisans Tezi*, Niğde
- Zorba, E. (2007). Türkiye’de Rekreasyona Bakış Açısı ve Gelişimi. *Gazi Haber Dergisi*, s. 52-55.
- Üstündağ, Ö., Devecioğlu, S., Akarsu, E.E. (2011). *Spor Rekreasyon Alanlarının, Şehir Planlamasındaki Yeri ve Önemi*. 6th International Advanced Technologies Symposium (IATS’11), Elazığ, s:34.
- Ayan, S. (2002). *Kırklareli’nde Sporun Yaygınlaştırılması İçin Uygulanan Spor Tesis ve Politikalarının İncelenmesi*. Yüksek Lisans Tezi, Kırklareli.
- Belediye Kanunu, Kanun No:5393, Kabul Tarihi, 03.07.2005.
- İl Özel İdaresi Kanunu, Kanun No:5302, Kabul Tarihi, 22.02.2005.
- Büyükşehir Belediyesi Kanunu, Kanun No: 5216, Kabul Tarihi, 10.07.2005.
- Doğu G., Kesim Ü., Sivrikaya Ö., a.g.m, s..89-106; “*Belediyelerin Sporla İlgili İşlevleri*(Düzce Belediye Örneği)”, Abant İzzet Baysal Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Basılmamış Yüksek Lisans Tezi, Bolu, 2000, s. 12-19)

- Bayansalduz, M., “*Türk Spor Yönetiminde Finansal Kaynak Sağlama Çabalarının Değerlendirilmesi*,” Milli Eğitim Dergisi, Sayı 160, Güz 2003, <http://www.meb.gov.tr/index1024.htm>
- Tucker, P, Gilliland, J. (2007). “*The Effect Of Season And Weather On Physical Activity: A Systematic Review*”, *Public Health*, 121, pp. 909–922,
- Bulgu, N., Arıtan, C.K, Aşçı, F.H., (2007). “*Gündelik Yaşam, Kadın Ve Fiziksel Aktivite*”, Spor Bilimleri Dergisi Hacettepe Journal of Sport Sciences..18 (4), pp. 167-18,
- Ay O. (2012). “*Parklarda Bulunan Egzersiz Alanlarını Kullanmanın Yararları ve Zararları Burdur İl Merkezi Çalışması*” Yüksek Lisans Tezi, Burdur.

EKLER

EK 1

Değerli Katılımcı,

Mersin Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu gözetiminde bilimsel amaçla yürütülen bu tez çalışmasında, Yerel Yönetimlerin Spor Parkları uygulamalarında yapmak istedikleri ile sizin spor yapma isteğiniz ne oranda karşılandığı, amaçlar ile araçların doğru planlanıp planlanmadığı konusunda bilimsel bir araştırma yapılması düşünülmüştür. Vereceğiniz samimi ve içten yanıtlar çalışmanın sağlıklı sonuçlar vermesine yol açacaktır. Bilgileriniz bu çalışma dışında kesinlikle kullanılmayacaktır. Katkılarınızdan dolayı teşekkür eder spor ve sağlık dolu günler dileriz. Anket formuna lütfen kimliğiniz ile ilgili bilgileri yazmayınız

Cansın TATLI

Mersin Üniversitesi

Eğitim Bilimleri Enstitüsü

Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalı

Yüksek Lisans Öğrencisi

1.CİNSİYETİNİZ?

Kadın Erkek

2.YAŞINIZ

20 yaş ve altı 21-30 ya 31-40 yaş 41-50 yaş 50 yaş üstü

3.MESLEĞİNİZ?

Ev hanımı İşsiz Memur İşçi
 Özel sektör Serbest meslek Öğrenci Emekli

4.AİLENİN AYLIK NET GELİRİ?

500 TL ye kadar 501-1000 TL 1001-1500 TL 1501-2000 TL
 2000 TL üstü

5.EĞİTİM DURUMUNUZ?

Okur-yazar değil Okur – yazar İlkokul Ortaokul Lise
 Üniversite ve üstü

6.MEDENİ DURUMUNUZ?

Evli Bekar Boşanmış Dul

7.KAÇ YILDIR MERSİN'DE İKAMET EDİYORSUNUZ?

1-5 yıl 6-10 yıl 11-15 yıl 16-20 yıl 20 ve üzeri

8.SPOR PARKLARDA Kİ BU EGZERSİZ ALETLERİNDEN HAFTADA KAÇ GÜN YARARLANIYORSUNUZ?

1 gün 2 gün 3 gün 4 gün 5-7 gün

9.ÇALIŞMALARINIZI HAFTANIN AYNI GÜNLERİ VE AYNI SAATLERİNDE Mİ YAPIYORSUNUZ?

Evet

Hayır

Bazen

10.SPOR PARKALINI KULLANIM AMACINIZ NEDİR?

Sağlıklı bir yaşam sürmek

Kilo kontrolü sağlamak

Spor yaparak zihinimi sağlam tutmak

Sosyal çevremi genişletmek

Boş zamanlarımı değerlendirmek

Vücudumdaki kasları geliştirmek

Diğer :.....

11.BU SPOR ALETLERİNDE SPOR YAPMAYA BAŞLAMADAN ÖNCE BİR SAĞLIK KONTROLÜNDEN GEÇTİNİZ Mİ?

Evet

Hayır

12. BU SPOR ALETLERİ İLE SPOR YAPMAYA BAŞLAMADAN ÖNCE HERHANGİ BİR İSKELET SİSTEMİ (BEL-BOYUN-EKLEM) RAHATSIZLIĞI YAŞIYORMUYDUNUZ

Hiç yaşamıyordum

Biraz yaşıyordum

Çok yaşıyordum

13.SPOR PARKLARINDA BİR SPOR UZMANI GÖZETİMİNDE Mİ ÇALIŞIYORSUNUZ?

Evet

Hayır

14.SPOR PARKLARINDA SPOR UZMANI GÖZETİMİNDE ÇALIŞMANIN DOĞRU OLDUĞU DÜŞÜNCE SİNE KATILYOR MUSUNUZ?

- Katılıyorum Katılmıyorum

15.ÇALIŞMANIN BAŞINDA ISINMA HAREKETLERİ YAPIYOR MUSUNUZ?

- Her zaman yapıyorum Bazen yapıyorum Hiç yapmıyorum

16.SPOR ALETLERİNİN ÜZERİNDE KULLANIM ŞEKLİ VE HAREKET TEKRAR SAYISI YAZILI OLARAK BELİRTİLMİŞ MİDİR?

- Evet Hayır

17.SPOR SALONLARINDA DAHA GELİŞMİŞ SPOR ALETLERİ BULUNDUĞU HALDE NEDEN SPOR PARKLARINI TERCİH EDİYORSUNUZ?

- Ücretsiz olduğu için
 Açık havada spor yapmak için
 Spor salonlarının ücretleri yüksek olduğu için
 Spor salonlarının ortam ve hijyen sıkıntısı olduğunu düşündüğüm için
 Evime yakın olduğu için
 Ben spor yaparken çocuğumun parkta oynayabildiği için

18.SPOR PARKLARINDAKİ SPOR ALETLERİNİN HANGİ KAS GRUPLARINI ÇALIŞTIRDIĞINI BİLİYOR MUSUNUZ?

- İyi biliyorum Biraz biliyorum Hiç bilmiyorum

19.BU SPOR ALETLERİYLE SPOR YAPMAYA BAŞLADIĞINIZDAN BU YANA HERHANGİ BİR SAĞLIK SORUNU YAŞADINIZ MI?

Çok yaşadım Biraz yaşadım Hiç yaşamadım

20.SPOR PARKLARINDA SPOR YAPARKEN UYGUN BİR EŞOFMAN VE SPOR AYAKKABISI KULLANIYOR MUSUNUZ?

Devamlı Bazen Hiç

21.SPOR PRKLARINDA SPOR YAPARKEN SPOR KIYAFETİ DIŞINDA KIYAFETLERLE SPOR YAPAN İNSANLAR GÖRDÜNÜZ MÜ?

Hiç görmedim Bazen gördüm Çok gördüm

22.İLKOKUL DÖNEMİ VE BU DÖNEM YAŞ GRUBU ALTINDA Kİ ÇOCUKLARIN SPOR PARKLARINDA SPOR YAPMASININ SAKINCALI OLDUĞU YAZILI OLARAK BELİRTİLDİĞİ HALDE SPOR ALETLERİNİ KULLANDIKLARINI GÖRDÜNÜZ MÜ?

Hiç görmedim Bazen gördüm Çok gördüm

23.GÜNÜN BELLİ SAATLERİNDE KALABALIK GRUPLARDAN DOLAYI SPOR ALETİ KULLANIMINDA SIKINTILAR YAŞADINIZ MI?

Hiç yaşamadım Bazen yaşadım Çok yaşadım

24.SPOR PARKLARINDAKİ DİNLENME VE BEKLEME YERLERİNİN SAYISININ YETERLİ OLDUĞUNA İNANIYORMUSUNUZ?

Evet Hayır

25.SPOR PARKLARINDA YAPTIĞINIZ ÇALIŞMA SONUNDA KENDİNİZİ NASIL HİSSDİYORSUNUZ?

- Yorgun ve bitkin
 Mutlu
 Sağlıklı ve dinç
 Çeşitli yerlerimde ağrı
 Huzurlu
 Psikolojik olarak rahatlamış
 Hem fiziksel hem psikolojik olarak çökmüş

26.SPOR PARKLARININ YAKINLARINDA OLASI SAĞLIK SORUNLARINA MÜDAHALE EDEBİLECEK SAĞLIK OCAĞI, AMBULANS VEYA DOKTOR BULUNUYOR MU?

- Evet Hayır

27.SPOR PARKLARINDAKİ SPOR ALETLERİNİN SAYISININ VE ÇEŞİDİNİN YETERLİ OLDUĞUNA İNANIYOR MUSUNUZ?

- Evet Hayır

28.YEREL YÖNETİMLERİN HALKIN SPOR YAPMASINA YÖNELİK YAPTIRDIĞI SPOR PARKLARININ AMACINA HİZMET ETTİĞİNE İNANIYOR MUSUNUZ?

- Çok inanıyorum Biraz inanıyorum Hiç inanmıyorum

ÖZGEÇMİŞ

Cansın TATLI

17 Temmuz 1975 Sivas doğumlu. İlk ve orta bölümü Sivas'ta okuduktan sonra liseyi Mersin'de bitirdi, 1993 yılında Mersin Üniversitesinde okumaya başlayarak 1997 yılında mezun oldu. Aynı yıl Spor Felsefesi dalında Yüksek Lisans eğitimi almaya hak kazandı fakat çeşitli sebeplerden dolayı tamamlayamadı. Milli Eğitim Bakanlığına bağlı okullarda Beden Eğitimi Öğretmeni olarak görev yapmaya başladı. Evli ve Deniz adında bir kız çocuk annesi. Halen Mersin Pakize Kokulu Lisesinde Beden eğitimi öğretmeni olarak görev yapmaktadır.

